

คู่มือปฏิบัติงานหลัก
เรื่อง

การจัดทำสัญญาและตรวจร่างสัญญา

จัดทำโดย

นายวิทยา ศรีนครคุตร

นางสาวนฤชล เชื้อนัยง

กลุ่มงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเฉพาะการปฏิบัติงานตรวจร่างสัญญา และจัดทำสัญญาของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรกับหน่วยงานภายนอกที่ประสงค์จะดำเนินการจัดทำสัญญา ซึ่งลักษณะของงานนั้น เกี่ยวข้องกับลักษณะและประเภทของสัญญาที่มหาวิทยาลัยกระทำต่อบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย บุคคลภายนอก หรือหน่วยงานอื่น ในการพิจารณานั้นจะมีการกำหนดประเภทของสัญญา โดยแบ่งการพิจารณาเป็น กรณีที่คู่สัญญาได้ยกร่างสัญญาแล้ว และกรณีที่ต้องดำเนินการยกร่างขึ้นใหม่ ซึ่งจะพิจารณาประกอบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในการจัดทำสัญญา อันได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการทำสัญญาและค่าใช้จ่ายกรณีรับทุนลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว ๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมตลอดถึง กฎ ระเบียบที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการตรวจร่างสัญญา และการจัดทำสัญญาให้เป็นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดระยะเวลาและข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

สำหรับคู่มือปฏิบัติงานหลักเกี่ยวกับการจัดทำสัญญา และตรวจร่างสัญญา ของนิติกร งานการเจ้าหน้าที่ และนิติกร กองกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จัดทำขึ้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีคู่มือการปฏิบัติงานที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสัญญาว่าจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย สัญญารับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัย สัญญารับสภาพหนี้กรณีต้องปฏิบัติการค่าใช้จ่ายทุนการศึกษา สัญญาจัดซื้อจัดจ้าง และสัญญา MOU ของมหาวิทยาลัย รวมถึงสัญญาที่มหาวิทยาลัยทำกับบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานภายนอก และเพื่อเป็นองค์ความรู้ ถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ สร้างมาตรฐานการดำเนินการของกระบวนการตรวจร่าง และจัดทำสัญญา นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนา ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจกระบวนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมถึงเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการตรวจร่างสัญญา และจัดทำสัญญาของมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินไปอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศของมหาวิทยาลัย

อนึ่ง คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณนางสาวคณินิจ สรรคพงษ์ หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่และนิติกรที่ให้คำแนะนำ และแนวทางในการจัดคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานหลัก เรื่องการจัดทำสัญญาและตรวจร่างสัญญา จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานกฎหมายด้านการตรวจร่างสัญญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บริบทมหาวิทยาลัย	๓
๑. ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	๓
๒. กรอบยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย	๔
๒.๑ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย	๔
๒.๒ อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	๕
๒.๓ ปรัชญาของมหาวิทยาลัย.....	๕
๒.๔ ค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัย.....	๕
๒.๕ พันธกิจของมหาวิทยาลัย.....	๕
๒.๖ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย.....	๕
๒.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย.....	๖
๓. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย.....	๖
๔. แผนผังโครงสร้างภายในองค์กร.....	๖
ส่วนที่ ๒ บริบทของหน่วยงาน.....	๘
๑. โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน.....	๘
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ	๘
๑.๒ หน้าที่ความรับผิดชอบของงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ.....	๘
๑.๓ แผนผังโครงสร้างงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ	๑๐
ส่วนที่ ๓ ความเป็นมาและความสำคัญของการร่างสัญญาและการตรวจร่างสัญญา	๑๑
๑. ความเป็นมาและความสำคัญ	๑๑
๑.๑ สัญญาที่มีแบบกำหนดไว้.....	๑๑
๑.๒ สัญญาที่มีได้มีแบบกำหนดไว้.....	๑๒
๑.๓ เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน.....	๑๒
๑.๔ การพิจารณาความสมบูรณ์ของสัญญา.....	๑๓
๒. หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	๑๔

๒.๑ คำจำกัดความเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่ง.....	๑๔
๒.๒ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสัญญา	๑๕
๒.๓ หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญา	๑๖
๓. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๘
๓.๑ กระบวนการปฏิบัติงาน	๑๘
๓.๒ ประเภทของสัญญา	๒๒
๓.๓ กระบวนการตรวจร่างสัญญา.....	๓๒
ประวัติผู้เขียน	๔๕

ส่วนที่ ๑ บริบทมหาวิทยาลัย

๑. ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีพุทธศักราช ๒๕๑๖ มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กรมการฝึกหัดครูจัดตั้งวิทยาลัยครูกำแพงเพชร โดยสถาปนาขึ้น เมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๖ ตั้งอยู่เขตหมู่บ้านวังยาง หมู่ที่ ๑ ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ ๔๒๑ ไร่ ๕๘ ตารางวา

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๑๘ ยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ ได้ทำการเปิดรับนักศึกษาภาคปกติรุ่นแรก ซึ่งรับนักศึกษาระดับ ป.กศ. จำนวน ๓๙๒ คน และนักศึกษาได้รับการคัดเลือกจากสภาตำบลต่าง ๆ ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดตาก ทั้งนี้ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๒๗ มีผลให้วิทยาลัยครูสามารถผลิตบัณฑิต สาขาวิชาชีพอื่น ที่ไม่ใช่วิชาชีพครูได้ ต่อมาปีการศึกษา ๒๕๒๙ เปิดรับนักศึกษา ภาค กศ.บป. เป็นรุ่นแรก

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานนามวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่งว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีผลให้วิทยาลัยครูกำแพงเพชร มีฐานะเป็น สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๘ และในเวลาต่อมาได้มีการจัดตั้งศูนย์ขยายโอกาสอุดมศึกษาแม่สอด

ในส่วนของงานเปิดรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรนั้น มีประวัติและความเป็นมา ดังต่อไปนี้

ปีการศึกษา ๒๕๔๑ เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาเป็นรุ่นแรก

ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เปิดรับนักศึกษา ภาคพิเศษ ที่ อ.แม่สอด จ.ตาก ใช้สถานที่โรงเรียนสรรพวิทยาคมเป็นศูนย์การศึกษาเป็นรุ่นแรก

ปีการศึกษา ๒๕๔๔ จัดตั้งศูนย์ขยายโอกาสอุดมศึกษาสู่ท้องถิ่นบนพื้นที่ ๖๐๐ ไร่ ของสถาบันที่ ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก และเปิดรับนักศึกษาภาคปกติเป็นรุ่นแรก

ปีการศึกษา ๒๕๔๕ เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนเป็นรุ่นแรก

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ลงทรงพระปรมาภิไธยประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลให้สถาบันราชภัฏอยู่ในโครงสร้างเดียวกับมหาวิทยาลัย ในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และในปีพุทธศักราช

๒๕๔๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ จึงมีผลบังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป ทำให้สถาบันราชภัฏ ๔๑ แห่ง ทั่วประเทศ มีสถานภาพเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” มีความเป็นอิสระและเป็นนิติบุคคล เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับในช่วงปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ ถึง ๒๕๕๗ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรใหม่ ๆ มากมาย ปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา ณ ศูนย์อุดมศึกษาแม่สอด เป็นรุ่นแรก

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เปิดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ เปิดรับนักศึกษา ภาคพิเศษ ตามโครงการความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการการคลัง เป็นรุ่นแรก โดยรับนักศึกษาที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองท้องถิ่นจากจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตากและจังหวัดสุโขทัย

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ เปิดรับนักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรดุขฎิบัณฑิตสาขายุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนา รุ่นแรก

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ เปิดรับนักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรดุขฎิบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา รุ่นแรก

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เปลี่ยนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการ มาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมีหน่วยงานที่ทั้งสิ้น ๑๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม สำนักประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด สำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้ และคณะพยาบาลศาสตร์

๒. กรอบยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

๒.๑ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๘๐) : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จะเสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน

วิสัยทัศน์ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕) : มหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๒.๒ อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

บัณฑิตมีจิตอาสา สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาท้องถิ่น

๒.๓ ปรัชญาของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มุ่งเน้นให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน สร้างศักยภาพให้เป็นชุมพลังแห่งปัญญา พัฒนาท้องถิ่น ผลิดกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรม โดยเน้นที่จิตสำนึกในการรับใช้ท้องถิ่นและประเทศชาติ

๒.๔ ค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัย

K – Knowledge : สร้างสรรค์ความรู้ใหม่

P – Public Service and Productivity : ให้บริการชุมชน สังคมและมีผลิตภาพที่ดี

R – Responsibility : ยึดถือความรับผิดชอบต่อหน้าที่

U – Unity : มีความรัก สามัคคีในองค์กร

๒.๕ พันธกิจของมหาวิทยาลัย

๒.๕.๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น

๒.๕.๒ ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๕.๓ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์และการสื่อสาร ด้วยหลักคุณธรรม คุณภาพและมาตรฐานระดับชาติ และสากล

๒.๕.๔ บริหารจัดการมหาวิทยาลัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย โปร่งใสด้วยหลักธรรมาภิบาล มีการพัฒนาอย่างก้าวหน้า ต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๖ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย

๒.๖.๑ เพิ่มขีดความสามารถ สร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แก่ชุมชนและท้องถิ่น ภายใต้บริบทของท้องถิ่นโดยการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น

๒.๖.๒ บัณฑิตครู ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพ และมีสมรรถนะตามมาตรฐาน

๒.๖.๓ บัณฑิตมีคุณภาพที่สร้างสรรค์สังคม

๒.๖.๔ ระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

๒.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

- ๒.๗.๑ การพัฒนาท้องถิ่นด้วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมท้องถิ่นด้วยศาสตร์พระราชา
- ๒.๗.๒ การยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๒.๗.๓ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสร้างสรรค์สังคม
- ๒.๗.๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้ทันสมัย ได้มาตรฐาน มีธรรมาภิบาล และเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

๓. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย

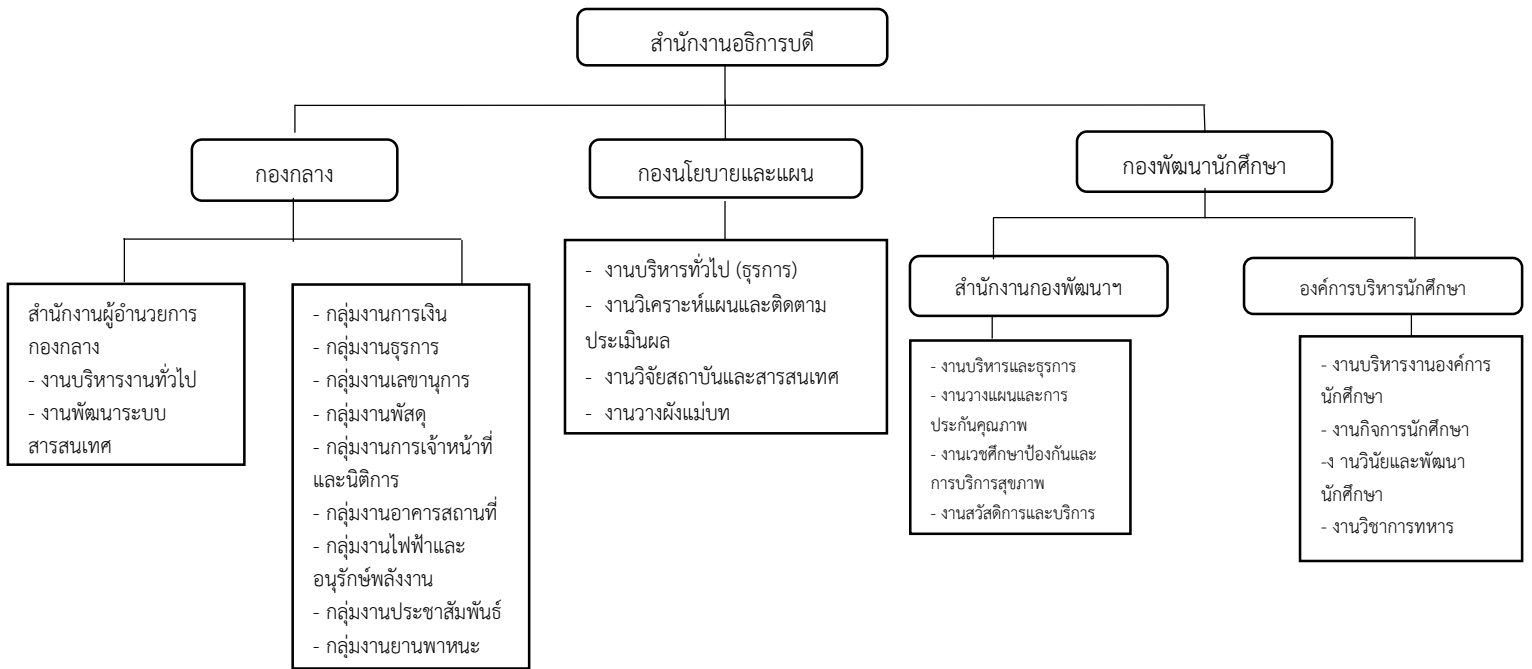
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามมาตรา ๔ วรรคสาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และในปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเปลี่ยนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การแบ่งหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เป็นไปตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาจัดตามกฎกระทรวง จัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันวิจัยและพัฒนา และประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด บัณฑิตวิทยาลัย สำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้ และคณะพยาบาลศาสตร์

๔. แผนผังโครงสร้างภายในองค์กร

ในส่วนของโครงสร้างภายในองค์กรของมหาวิทยาลัย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มงานการเจ้าหน้าที่และนิตินั้น ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานอธิการบดี มีโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามแผนผังแสดงโครงสร้างภายในองค์กร ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑ แสดงแผนผังแสดงโครงสร้างภายในองค์กร

ส่วนที่ ๒ บริบทของหน่วยงาน

๑. โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

งานการเจ้าหน้าที่และนิติการ เป็นกลุ่มงานซึ่งเป็นหน่วยงานภายในสังกัด กองกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้แก่ งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบ งานทะเบียนประวัติ งานวินัยและกฎหมาย และการประสานงานทั่วไปภายในองค์กร และผู้มาติดต่อจากภายนอกที่ได้รับมอบหมายตามภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนสนับสนุนและผลักดันให้ภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

๑.๒ หน้าที่ความรับผิดชอบของงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ

๑.๒.๑ งานการเจ้าหน้าที่ ประกอบไปด้วย งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ งานบำเหน็จความชอบ และงานพัฒนาบุคคลและฝึกอบรม รายละเอียดหน้าที่และความรับผิดชอบ มีดังต่อไปนี้

(๑) งานสรรหา เกี่ยวข้องกับการดำเนินการรับสมัครพนักงานมหาวิทยาลัย และพนักงานราชการ การดำเนินการรับโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา การรับสมัครอาจารย์อัตราจ้าง และลูกจ้างชั่วคราว

(๒) งานบรรจุและแต่งตั้ง เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัย การดำเนินการขอย้ายเข้า – ออก ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และดำเนินการเรื่องการขอมาช่วยราชการ และไปช่วยราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวต่างประเทศ การดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างลูกจ้างชั่วคราวและอาจารย์ประจำตามสัญญาจ้าง งานการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และงานการโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๓) งานทะเบียนประวัติ เกี่ยวข้องกับงานแฟ้มประวัติการรับราชการของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย และพนักงานราชการ การขอประวัติของข้าราชการลูกจ้างประจำ และพนักงานมหาวิทยาลัย การจัดทำบัตรประจำตัวของบุคลากร การดำเนินการเกี่ยวกับการลาทุกประเภทของบุคลากร การดำเนินการเกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ อาจารย์ประจำตามสัญญาจ้าง และลูกจ้างชั่วคราว การจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ อาจารย์ประจำตามสัญญาจ้าง และลูกจ้างชั่วคราว ในการลงเวลาปฏิบัติราชการ ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์ ตลอดจนการจัดทำบัญชีขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๔) งานบำเหน็จความชอบ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการขอพิจารณาความดีความชอบประจำปีและการขอพิจารณาเป็นกรณีพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำ และงานเกี่ยวกับการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างประจำ

(๕) งานพัฒนาบุคคลและฝึกอบรม เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อภายในประเทศ ตลอดจนการขออนุญาตลาศึกษาต่อต่างประเทศ งานเกี่ยวกับเรื่องทุนรัฐบาล และงานการขออนุญาตเดินทางไปฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน ศึกษาข้อมูลการวิจัย ณ ต่างประเทศ และการขออนุญาตลาไปต่างประเทศ

๑.๒.๒ งานนิติการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านกฎหมายของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การจัดทำและตรวจรวมถึงการวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร่างกฎหมายภายในของมหาวิทยาลัย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย การตอบข้อหารือและให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่บุคคลและส่วนราชการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การจัดทำ การตรวจสอบสัญญาประเภทต่าง ๆ เช่น สัญญาลาศึกษา สัญญาจ้างสัญญาซื้อขาย รวมทั้งสิทธิประโยชน์จากทรัพย์สินของทางมหาวิทยาลัย ฯลฯ การดำเนินการสอบสวนวินัย สอบข้อเท็จจริงสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ยการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และร้องทุกข์ การดำเนินคดีซึ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ร่วมกับพนักงานอัยการ ดำเนินการและประสานงาน รวมทั้งการดำเนินงานอื่นด้านกฎหมายให้มหาวิทยาลัย

งานนิติการประกอบไปด้วย งานระเบียบและกฎหมาย งานคดีและวินัย งานอุทธรณ์และร้องทุกข์ งานนิติกรรมและสัญญา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานระเบียบและกฎหมาย

(๒) งานคดีและวินัย สำหรับงานคดี มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ หรือข้อกฎหมาย ตอบข้อหารือ ตรวจสอบเสนอความเห็น และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับข้อกฎหมายและในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบข้อบังคับและประกาศคำสั่งต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อหน่วยงานภายใน และบุคลากรมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาคำแนะนำกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ งานด้านกฎหมาย ประมวล ศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์พัฒนาการของกฎหมาย รวมถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัยจัดเก็บรวบรวมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย ประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลในการดำเนินคดี กรณีฟ้องคดีหรือถูกฟ้องคดีความแพ่ง คดีความอาญา ทรัพย์สินทางปัญญา และคดีความปกครอง รวมทั้งติดต่อประสานงาน กรมบัญชีกลาง กรมบังคับคดี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง ตามกฎระเบียบของทางราชการ ในส่วนของงานวินัย มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ดำเนินการทางวินัย และความรับผิดชอบทางละเมิด ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สิทธิอุทธรณ์/ร้องทุกข์ และการขอความเป็นธรรมของบุคลากร

(๓) งานอุทธรณ์และร้องทุกข์ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ หรือตอบข้ออุทธรณ์หรือร้องทุกข์ของมหาวิทยาลัย

(๔) งานนิติกรรมและสัญญา มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำและตรวจสอบสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัย ตามสัญญาเงินทุนอุดหนุนวิจัย สัญญาลาศึกษาต่อต่างประเทศและภายในประเทศ สัญญาเงินทุนระดับบัณฑิตศึกษา ระดับดุขฎีบัณฑิตภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกสัญญาฝึกอบรมดูงานต่างประเทศ ตรวจสอบสัญญาจัดซื้อ-จัดจ้าง สัญญาเช่า สัญญาบริการต่าง ๆ ติดตาม ทวงถาม เร่งรัด ผู้มีภาระผูกพันต่อมหาวิทยาลัยหรือลูกหนี้ทุกประเภทของมหาวิทยาลัยให้ชำระหนี้ ตรวจสอบภาระผูกพันของบุคลากรผู้ขอลาออกจากราชการตรวจสอบสัญญา MOU ระหว่างหน่วยงานภายนอกกับมหาวิทยาลัย

๑.๓ แผนผังโครงสร้างงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ

สำหรับโครงสร้างของงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ ประกอบไปด้วย งานบริหารทั่วไป งานการเจ้าหน้าที่ และงานนิติการ ซึ่งปรากฏตามแผนผังโครงสร้างหน่วยงานย่อยของงานการเจ้าหน้าที่และนิติการ สังกัดสำนักงานอธิการบดี ดังนี้

ตารางที่ ๒.๑ แสดงแผนผังแสดงโครงสร้างภายในองค์กร

ส่วนที่ ๓ ความเป็นมาและความสำคัญของการร่างสัญญาและการตรวจร่างสัญญา

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดทำสัญญา และการตรวจร่างสัญญา ถือเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญและภารกิจสำคัญของนิติกรที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการ ในส่วนสัญญาที่เกี่ยวข้องนั้น ได้แก่ สัญญาว่าจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย สัญญารับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัย สัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภาครัฐ และสัญญา MOU ระหว่างหน่วยงาน หรือระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานภายนอก เป็นต้น ซึ่งนิติกรจะต้องดำเนินการร่างสัญญา และตรวจร่างสัญญาให้เป็นไปตามข้อกำหนดในข้อบังคับ และกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย รวมถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประเภทนั้น ๆ ในกรณีเป็นสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานต้องเป็นไปตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด กรณีสัญญารับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัย รูปแบบของสัญญาต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการทำสัญญาและการชดใช้เงินกรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว.๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ เจ้าของเรื่องต้องใช้แบบสัญญาตามตัวอย่างสัญญาที่คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐกำหนด

การจัดทำสัญญาเป็นการตรวจสอบถึงลักษณะและประเภทของสัญญาที่มหาวิทยาลัยจะกระทำต่อบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น โดยในการพิจารณาต้องกำหนดประเภทของการตรวจสอบโดยแบ่งออกเป็น การพิจารณาสัญญาซึ่งคู่สัญญาได้ยกร่างมาแล้ว กับการยกร่างสัญญาขึ้นมาใหม่ ซึ่งทั้งการตรวจสอบและการยกร่างสัญญา นิติกรจำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญา โดยเฉพาะรายละเอียดที่ได้มีการตกลงกันระหว่างคู่สัญญา เช่น วัตถุประสงค์ของการทำสัญญา รายละเอียดของการทำสัญญา ระยะเวลาในการทำสัญญา หน้าที่ของคู่สัญญา สิทธิประโยชน์ตอบแทนของคู่สัญญา เป็นต้น สำหรับการจัดทำสัญญาไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบหรือการยกร่างสัญญานั้น สิ่งแรกที่นิติกรต้องพิจารณาคือ พิจารณาว่าสัญญานั้นเป็นสัญญาประเภทใด ซึ่งโดยหลักการดำเนินการของส่วนงาน สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑ สัญญาที่มีแบบกำหนดไว้

สัญญาที่มีแบบกำหนดไว้ กล่าวคือ สัญญาที่เป็นไปตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรกำหนด สัญญาที่เป็นไปตามแบบของคณะกรรมการกำหนด เช่น ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่องแบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งการตรวจสอบสัญญาประเภทนี้จะพิจารณาว่าสัญญาที่ส่วนงานของมหาวิทยาลัยเสนอมานั้นเป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ มหาวิทยาลัยมีข้อเสียเปรียบหรือไม่ ผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาคือผู้ใด ซึ่งโดยหลักแล้ว ผู้มีอำนาจลงนามต้องเป็นอธิการบดี เว้นแต่จะได้มีการมอบหมายให้ผู้ใดสามารถกระทำการแทนได้ในบางกรณี หรืออาจมีการมอบอำนาจเฉพาะกรณีเพื่อผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ลงนามในสัญญาแทนอธิการบดีได้ สิ่งหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญที่ต้องถือปฏิบัติคือ ผู้เกี่ยวข้องในสัญญาจะต้องพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาว่าจะสามารถรับเงื่อนไขหรือปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาได้

หรือไม่ ซึ่งเมื่อได้มีการพิจารณาแล้วจะทำความเห็นเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสัญญาและลงนามในสัญญาต่อไป

๑.๒ สัญญาที่มีได้มีแบบกำหนดไว้

สัญญาที่มีได้มีแบบกำหนดไว้ กล่าวคือ ลักษณะของสัญญาที่ทางมหาวิทยาลัยมิได้กำหนดลักษณะของสัญญาไว้เป็นตัวอย่าง ซึ่งในการตรวจสอบพิจารณาสัญญาประเภทนี้จะต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง และสิ่งสำคัญคือจะต้องชอบด้วยหลักของกฎหมายในการจัดทำสัญญา และคำนึงถึงผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ ลักษณะของคู่สัญญาดังกล่าวอาจคล้ายกับสัญญาที่เป็นไปตามแบบ แต่มีข้อกำหนดเฉพาะที่จะต้องนำมากำหนดเป็นข้อสัญญาขึ้นใหม่หรือเป็นลักษณะของบันทึกข้อตกลงต่าง ๆ ซึ่งขั้นตอนในการพิจารณานั้นจะต้องพิจารณาตั้งแต่รูปแบบข้อกำหนดในสัญญา ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ระบุให้ชัดเจน และพิจารณาข้อกำหนดเกี่ยวกับสัญญาประเภทนั้น ๆ ทั้งนี้ ข้อสำคัญผู้ที่เกี่ยวข้องควรได้พิจารณาเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในสัญญาว่าจะสามารถปฏิบัติตามได้อย่างครบถ้วนหรือไม่ หากมีข้อเสียเปรียบหรือข้อควรแก้ไข นิติกรจะทำการปรับแก้ไขสัญญาหรือตั้งข้อสังเกตเสนอส่วนงานเพื่อพิจารณาและนำเสนอคู่สัญญาพิจารณาต่อไป โดยหากคู่สัญญาเห็นชอบก็จะเสนออธิการบดีพิจารณาลงนาม แต่หากคู่สัญญาไม่เห็นชอบตามความเห็นของนิติกร คู่สัญญาอาจทำการปรับแก้ไขและเสนอความเห็นกลับมา หรืออาจมีการนัดประชุมเพื่อพิจารณาสัญญาร่วมกัน

นอกจากนี้ในการตรวจร่างสัญญายังต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ของคู่สัญญาร่วมกัน คือร่างสัญญานั้นต้องชอบด้วยกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับ อีกทั้งมหาวิทยาลัยต้องไม่เสียเปรียบในเชิงเงื่อนไขสัญญา คู่ครองคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในการปฏิบัติตามสัญญา ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือกระทบต่อสาธารณชน สัญญาต้องมีความเป็นธรรม ชัดเจน ไม่ขัดแย้งกันเอง ตรงตามเจตนารมณ์ของคู่สัญญา และต้องป้องกัน หรือลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดข้อพิพาทในอนาคต

๑.๓ เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน

๑.๓.๑ เงื่อนไขของสัญญา ในการการทำสัญญาจำเป็นต้องพิจารณาถึงความถูกต้องของวัตถุประสงค์ซึ่งต้องเป็นไปตามที่กฎหมายระบุไว้มิฉะนั้นสัญญานั้นถือเป็นโมฆะ แม้พิจารณาแล้วเป็นไปตามความถูกต้องของกฎหมายก็ต้องคำนึงถึงความสามารถของคู่สัญญาว่ากฎหมายให้สิทธิทำได้เพียงใดหากคู่สัญญาเป็นผู้เยาว์ บุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ บุคคลผู้เสมือนไร้ความสามารถ กรณีที่คู่สัญญามีคู่สมรสหรือการทำสัญญา บางกรณีต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เพราะฉะนั้นเรื่องของความสามารถของบุคคลที่จะทำสัญญาได้ดังกล่าวจึงเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลให้สัญญาต้องเป็นโมฆะโดยอาจถูกบอกล้างได้ ซึ่งเป็นโมฆะหรือเสียเปล่าตั้งแต่ต้นเจตนารมณ์ของคู่สัญญาเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาเช่นกัน

๑.๓.๒ สิ่งที่ต้องคำนึงในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานด้านการตรวจร่างสัญญาซึ่งแต่ละเรื่องมีลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของสัญญารายละเอียดและข้อเท็จจริงของสัญญานั้น ๆ ดังนั้น การตรวจร่างสัญญาให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้งด้านกฎหมาย และมีความรู้ในข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะทำสัญญานั้นโดยละเอียด ทั้งนี้ สามารถวิเคราะห์

แนวทางการตรวจร่างสัญญา เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจร่างสัญญาที่เหมาะสมและชอบด้วยกฎหมาย หากปฏิบัติงานดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบฯที่กำหนดแล้ว จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานการตรวจร่างสัญญาต้องศึกษาระเบียบให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และการปฏิบัติงานนั้นต้องอาศัยทักษะความชำนาญ จึงจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ การพิจารณาความสมบูรณ์ของสัญญา

๑.๔.๑ ความสมบูรณ์ของสัญญา สัญญาคือนิติกรรมอย่างหนึ่งในการทำสัญญาก็จะต้องมีองค์ประกอบที่เป็นเช่นเดียว กับในเรื่องการทำนิติกรรม คือ ต้องมีบุคคลหรือคู่สัญญาในการทำสัญญา มีวัตถุประสงค์ไม่ขัดต่อกฎหมาย จึงจะเป็นสัญญาสมบูรณ์ ทำให้บังคับกันได้ตามกฎหมาย หากสัญญาไม่สมบูรณ์ก็คือสัญญา ที่ไม่สามารถบังคับกันได้ โดยอาจถูกคู่กรณีอีกฝ่ายกล่าวอ้างถึงความเป็นโมฆะของสัญญานั้น ๆ ได้ กฎเกณฑ์ทั่วไปที่จะคว่าสัญญาที่ทำขึ้นนั้นสมบูรณ์หรือไม่ต้องคำนึงถึงขอบเขตที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และต้องพิจารณาองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของสัญญา

๑.๔.๒ องค์ประกอบของสัญญา

(๑) ความสามารถของบุคคล (Capacity) กฎหมายไทยยึดถือว่าผู้ที่จะสามารถทำนิติกรรมได้นั้น ต้องไม่บกพร่องในเรื่องความสามารถ เช่น ไม่เป็นผู้เยาว์ +++ไม่เป็นผู้ใช้ความสามารถ หรือบุคคลวิกลจริตในขณะที่ทำสัญญา

(๒) การแสดงเจตนา ต้องไม่บกพร่อง ไม่ถูกกลฉ้อฉล เจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งที่ เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม ไม่สำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน

(๓) องค์ประกอบในเรื่องวัตถุประสงค์ของสัญญา ในการทำสัญญาให้ดูว่าสัญญานั้น มีวัตถุประสงค์คืออะไร ถ้าวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งตามกฎหมายวัตถุประสงค์เป็นการพันวิสัย หรือวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐

(๔) แบบในการทำสัญญา ในเรื่องแบบหรือวิธีการในการทำนิติกรรม โดยทั่วไปสัญญาทำ บางครั้งก็ไม่จำเป็นต้องมีแบบก็ได้ แต่สัญญาบางสัญญา กฎหมายกำหนดวิธีการหรือแบบในการปฏิบัติไว้เฉพาะ เช่น สัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ สัญญาที่กฎหมายกำหนดต้องทำตามแบบ ในการทำสัญญาต้องทำตามแบบ ด้วย เพราะถ้าไม่ปฏิบัติตามก็จะมีผลให้สัญญานั้นไม่สมบูรณ์เป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๒

(๕) สัญญาต้องมีสิ่งตอบแทนกันในการทำสัญญา หากไม่มีการตอบแทนถือว่าไม่ใช่สัญญา

๑.๔.๓ ผลของสัญญา

เมื่อสัญญาสมบูรณ์ เป็นไปตามเจตนาของคู่สัญญาตั้งแต่ต้น โดยไม่มีการบังคับ หรือใช้กลฉ้อฉล หรือข่มขู่สัญญาก็จะผูกพันบังคับกันได้ตามกฎหมายตามหลักการสัญญาต้องเป็นสัญญาเป็นไปตามข้อตกลงที่ได้ทำต่อกันไว้ หากไม่สมบูรณ์ก็อาจตกไปเป็นโมฆะ หรือโมฆียะ แล้วแต่กรณี

๒. หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์ในการตรวจร่างสัญญาแต่ละฉบับ จะต้องพิจารณาข้อความในสัญญาประกอบกับเจตนาของคู่สัญญาซึ่งต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จากกรณีนี้จะต้องมีการพิจารณาถึงหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการนำหลักกฎหมายใดจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและสาระสำคัญ ในการศึกษาการตรวจร่างสัญญาของมหาวิทยาลัย มีหลักกฎหมาย และแนวคิดในการทำสัญญาที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๒.๑ คำจำกัดความเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่ง

สำหรับความหมายของสัญญา ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิได้ให้คำจำกัดความของสัญญาไว้ จึงศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ดังนี้

สัญญาตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ “สัญญาหมายถึง ความตกลงระหว่างบุคคลสองฝ่าย หรือหลายฝ่ายว่าจะกระทำ หรือละเว้นการอย่างใดอย่างหนึ่ง ข้อตกลง ให้คำมั่นทำความตกลงกัน”

และคำจำกัดความของคำว่า “สัญญา” มีนัยกฎหมายหลายท่านได้ให้คำอธิบายไว้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ม.ร.ว. เส็นีย์ ปราโมช “สัญญาหมายถึง ความตกลงที่ก่อให้เกิดหนี้”
กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ “สัญญาหมายถึงความยินยอมทั้ง ๒ ฝ่ายในการกระทำ ฤๅละเว้นทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ศาสตราจารย์ จี๊ด เศรษฐบุตร “สัญญาคือนิติกรรมหลายฝ่ายเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ดังนั้น สัญญาจึงเป็นนิติกรรมประเภทหนึ่ง แต่เป็นประเภทที่สำคัญ เพราะก่อหนี้มากกว่านิติกรรมที่เรียกว่านิติกรรมฝ่ายเดียว”

ศาสตราจารย์ เสริม วินิจฉัยกุล “ความตกลงอันก่อให้เกิดหนี้ มีหนี้ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งจะต้องกระทำการ หรือละเว้นกระทำการให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง สัญญาจึงเป็นนิติกรรมตั้งแต่สองฝ่าย หรือหลายฝ่ายที่สมัครใจตกลงที่จะผูกพันตามกฎหมาย เกิดขึ้นจากการที่มีคำเสนอ และคำสนอง ถูกต้องตรงกัน จึงเกิดสัญญาขึ้น เป็นแสดงเจตนาด้วยความสมัครใจ ตกลงร่วมทำสัญญาต่อกันก่อให้เกิดหนี้ขึ้นเพื่อก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งหนี้ ทำให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในทรัพย์สิน โดยมีการกระทำ จดเว้นการกระทำ หรือการส่งมอบของฝ่ายที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามสัญญา และหากไม่มีการกระทำดังกล่าวอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้องบังคับให้มีการปฏิบัติตามสัญญาได้ สัญญานั้นเป็นนิติกรรมเสมอ เนื่องจากการตกลงผูกพันของคู่สัญญาซึ่งตามสัญญานั้นบังคับกันได้ตามกฎหมาย แต่นิติกรรมนั้นอาจจะมิใช่สัญญาก็ได้เช่น การทำพินัยกรรม การให้คำมั่นสัญญา เป็นเรื่องที่เป็นข้อตกลงของเอกชน ที่ผูกพันตามกันตามกฎหมาย สัญญานั้นเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายเอกชน (Private Law) ซึ่งกฎหมายเอกชนเป็นกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ ระหว่างเอกชนด้วยกัน ว่าด้วยเรื่องสถานะของบุคคลตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นกฎหมายที่ กำหนดถึงสิทธิหน้าที่ของบุคคล

ทางแพ่ง กำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ของเอกชน หรือระหว่างประชาชนด้วยกัน ความสัมพันธ์นั้นจะอยู่ในรูปแบบของ นิติกรรม คือสัญญาที่ทำต่อกัน และนิติเหตุ คือเรื่องของละเมิด สุดท้ายผลของกฎหมายก็คือการ ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ที่ได้มาทั้งทางนิติกรรม และผลของกฎหมาย”

๒.๒ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสัญญา

แนวความคิดของการทำสัญญานั้นอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีเสรีภาพ ในการแสดงเจตนา และหลักศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนา (The Doctrine of Freedom of Contract and Autonomy of Will)

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช “เจตนาอันเป็นที่ยอมรับของการทำสัญญา มีผลบังคับผูกพันให้ คู่กรณีปฏิบัติตามก็เพราะเจตนาของบุคคล จากหลักเจตนาอันเป็นรากฐานของการเกิดหนี้ ซึ่งเป็นรากฐานของการเกิดหนี้ซึ่งมีหลักฐานการยอมรับดังกล่าวปรากฏในมาตราต่าง ๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งของทุกประเทศ หรือแม้แต่ในประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ของไทย”

๒.๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ของการเจตนา (Autonomy of Will) หมายถึง การแสดงเจตนาของแต่ละบุคคล โดยเจตนาที่แสดงออกมานั้นต้องเคารพต่อเจตนาของผู้อื่นด้วย และเมื่อเกิดสัญญาที่เป็นไปตามเจตนาของคู่สัญญาแล้ว สัญญาจะต้องมีผลผูกพันตามเจตนาที่ก่อขึ้น ไม่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ เว้นแต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมกัน โดยหลักแล้วรัฐจะไม่เข้าไปแทรกแซงในการทำสัญญาถึงแม้ว่า คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งก็ตาม เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ถือเอาเจตนาภายในที่เกิดและผลของสัญญากับเจตนาที่คู่สัญญามีอยู่โดยแท้จริงภายในอันเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญในการทำสัญญา

๒.๒.๒ หลักเสรีนิยม (Liberalism) หมายถึง เสรีภาพในการทำสัญญา กฎเกณฑ์ที่คู่สัญญามีความเท่าเทียมกันเป็นผู้ตกลงกันเองโดยถือว่ากฎเกณฑ์ที่ตกลงกันเป็นกฎเกณฑ์อันหนึ่งที่เกิดขึ้นจากเจตนาที่ให้ใช้บังคับแก่กรณีของตนโดยเฉพาะเสรีภาพในการทำสัญญา เป็นเรื่องส่วนบุคคล คือบุคคลทุกคนย่อมมีเสรีภาพในการทำสัญญาโดยปราศจากการบังคับ ช่มชู้ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้ไม่มีเสรีภาพ

๒.๒.๓ หลักสุจริตธรรม (Good Faith) หมายถึง หลักสุจริตธรรมคือหลักแห่งความซื่อสัตย์และความไว้วางใจ หรือเป็นสภาพของสภาวะทางจิตใจ ประกอบด้วย

- (๑) ความซื่อสัตย์ในความเชื่อถือหรือวัตถุประสงค์
- (๒) ความซื่อตรงต่อหน้าที่หรือหนี้ของตน
- (๓) ความสอดคล้องกับมาตรฐานในการประกอบธุรกิจใด ๆ หรือในการทำสัญญาใด ๆ อันชอบด้วยเหตุผลของคู่กรณีอย่างเป็นธรรม และ
- (๔) การไร้ซึ่งเจตนาหลอกลวงหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

๒.๒.๔ ทฤษฎีเกี่ยวหลักความยุติธรรม เป็นหลักที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องคำนึง เพราะว่ามีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่คำนึงแล้ว โดยเฉพาะคู่สัญญาฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่าไม่ว่าจะเป็นอำนาจทางเศรษฐกิจหรืออำนาจทางสังคม การศึกษา อาจกำหนดด้วยสัญญาที่ให้ตนได้เปรียบ แล้วก็ยอมทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายเสียเปรียบ เช่นในเรื่องสัญญามาตรฐาน (Standard Contract) หรือสัญญาสำเร็จรูป (Adhesion Contract) ซึ่งคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งไม่มีโอกาสที่จะเจรจาต่อรองในการกำหนดข้อสัญญา ทำให้ถูกเอาเปรียบนานาอารยประเทศจึงได้มีมาตรการต่าง ๆ ออกมาคุ้มครองกลุ่มบุคคลดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยก็มีการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคออกมาบังคับใช้ ซึ่งจะมีผลให้สัญญาที่ทำระหว่างผู้ประกอบการค้า หรือวิชาชีพต่าง ๆ กับผู้บริโภค มีผลไม่เป็นไปตามสัญญาได้ ถ้าหากคู่สัญญาอีกฝ่ายซึ่งเป็นผู้บริโภคเห็นว่าไม่เป็นธรรมก็สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาล เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจพิจารณาสัญญาดังกล่าว และให้มีผลบังคับเท่าที่เป็นธรรม ซึ่งผลของสัญญาจะเป็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล ฉะนั้น ในการทำสัญญาทุกครั้งคู่สัญญาต้องคำนึงถึงหลักความยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม การจัดทำสัญญานั้นต้องเป็นไปตามหลักสัญญาต้องเป็นไปตามสัญญา (Pacta sunt servanda) ยกเว้น

(๑) นิติกรรมสัญญาเกิดโดยสมบูรณ์แต่อาจจะไม่เป็นไปตามสัญญาได้ถ้าคู่สัญญายินดีจะให้ยุติลงหรือให้ระงับลงไม่ให้เป็นไปตามสัญญา

(๒) โดยผลของกฎหมาย พันวิสัย ขัดต่อกฎหมาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี เช่น ทำผิดแบบที่กฎหมายกำหนด สัญญาซื้อขายของผิดกฎหมายสัญญาซื้อขายของที่พันวิสัย

(๓) ไม่สุจริต กลฉ้อฉล เจตนาลวง สมรู้ร่วมคิดกับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

(๔) โดยบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น กฎหมายไทย มีพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ ในมาตรา ๔ ข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการค้าหรือวิชาชีพ หรือในสัญญาสำเร็จรูป หรือในสัญญาขายฝากที่ทำให้ผู้ประกอบการค้าหรือวิชาชีพ หรือผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูป หรือผู้ซื้อฝากได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควรเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

๒.๓ หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญา

ตามหลักกฎหมายที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙ ว่า “นิติกรรมหมายความว่า การใด ๆ ต้องทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ” การทำสัญญาก็ถือว่าเป็นการทำนิติกรรมอย่างหนึ่งเหมือนกัน แต่สัญญาคือ นิติกรรมหลายฝ่ายซึ่งเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ลำพังแต่การแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียวย่อมไม่อาจเกิดผลเป็นสัญญาได้ เพราะสัญญาจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการแสดงเจตนาอันเป็นคำเสนอสนองของทั้งสองฝ่ายถูกต้องตรงกันจึงจะเกิดผลเป็นสัญญาขึ้น และการแสดงเจตนาทำนิติกรรมนั้น กฎหมาย ยังหาได้จำกัดแต่เพียงที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์บรรพ ๓ อันว่าด้วยเอกเทศสัญญาเท่านั้น บุคคลยังอาจทำนิติกรรมในรูปแบบอื่น ๆ ได้อีก แม้ว่ากฎหมายจะมีได้กำหนดรูปแบบไว้เลยก็ตาม เช่น สัญญาต่างตอบแทนยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดา เป็นต้น

สำหรับวัตถุประสงค์ของสัญญานั้น จะต้องไม่เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย เป็นการพันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน มิฉะนั้นย่อมตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การใดอันมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายซึ่งตกเป็นโมฆะนั้น ในสัญญาซึ่งเป็นนิติกรรมทำโดยบุคคลสองฝ่าย ประโยชน์อันเป็นผลสุดท้ายที่ทั้งสองฝ่ายต้องการ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องร่วมกันจึงจะเป็นวัตถุประสงค์ของสัญญานั้น ถ้าคู่สัญญาแต่ฝ่ายเดียวรู้ถึงการกระทำของตนว่าเป็นการต้องห้ามโดยขัดแย้งโดยกฎหมายโดยอีกฝ่ายหนึ่งมิได้ร่วมรู้ด้วยจะถือว่าสัญญานั้นมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายหาได้ไม่

กรณีตัวอย่างสัญญาที่วินิจฉัยว่าวัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น การคิดดอกเบี้ยนั้นต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องคิดดอกเบี้ยไม่เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ร้อยละ ๑๕ ต่อปีตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มิฉะนั้นดอกเบี้ยจะตกเป็นโมฆะทั้งหมด เป็นต้น

สำหรับความสามารถของบุคคลในการทำสัญญานั้น เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓ กำหนดไว้ว่า “การใดมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยความสามารถของบุคคล การนั้นเป็นโมฆะ”

การแสดงเจตนาของคู่สัญญานั้น ต้องเป็นการกระทำโดยมุ่งจะผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ฉะนั้น แม้จะมีการแสดงเจตนาแต่หากไม่มีเจตนาอันแท้จริงที่จะผูกนิติสัมพันธ์ ย่อมขาดองค์ประกอบที่จะเป็นสัญญา อันได้แก่

(๑) การแสดงเจตนาอ่อนเร้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ กำหนดไว้ว่า “การแสดงเจตนาใด แม้นใจจริงผู้แสดงจะมีได้เจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่ได้แสดงออกมาก็ตาม หาเป็นเหตุให้การแสดงเจตนาเป็นโมฆะไม่ เว้นแต่คู่กรณีอีกฝ่ายจะได้รู้ถึงเจตนาอันซ่อนอยู่ในใจของผู้แสดงนั้น”

(๒) การแสดงเจตนาหลง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ กำหนดไว้ว่า “การแสดงเจตนาหลงโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นโมฆะ แต่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตและต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาหลงนั้นมิได้”

(๓) การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญแห่งนิติกรรม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖ กำหนดไว้ว่า “การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรมเป็นโมฆะ

ความสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรมตามวรรคหนึ่งได้แก่ ความสำคัญผิดในลักษณะแห่งนิติกรรม ความสำคัญผิดในตัวบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีแห่งนิติกรรม และความสำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรม เป็นต้น”

(๔) การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๗ กำหนดไว้ว่า “การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สินเป็นโมฆียะ

ความสำคัญผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นความสำคัญผิดในคุณสมบัติหรือตามปกติถือว่าเป็นสาระสำคัญ ซึ่งหากมิได้มีความสำคัญผิดดังกล่าวการอันเป็นโมฆียะนั้นคงจะมีได้กระทำขึ้น”

(๕) การแสดงเจตนาเพราะถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่เป็นโมฆียะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง

๓. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การร่างสัญญา และตรวจร่างสัญญานั้นว่าเป็นบทบาทหน้าที่หลักของงานนิติกรในงานกรเจ้าหน้าที่และนิติกร ซึ่งมีความสำคัญต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรอย่างมากในการดำเนินการจัดการเพื่อให้ได้สัญญาที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และชอบด้วยกฎหมาย งานนิติกรจำเป็นต้องดำเนินการตรวจร่างสัญญาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ถูกต้องตามรูปแบบของกฎหมายและข้อกำหนดในสัญญาซึ่งคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายยินยอมครบถ้วน ทั้งนี้ สาระสำคัญของสัญญาประกอบด้วยเนื้อความ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อความเบื้องต้นในการร่างสัญญา กล่าวคือ ในส่วนนี้จะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสัญญา เลขที่สัญญา สถานที่สัญญา วันเดือนปีที่ทำสัญญา ชื่อและที่อยู่ของคู่สัญญา ผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือมอบอำนาจ และหนังสือรับรองของนิติบุคคลตามเอกสารหนังสือรับรองห้างหุ้นส่วนบริษัท และหนังสือมอบอำนาจ

(๒) เนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ของสัญญา หน้าที่และความรับผิดชอบของคู่สัญญา และเงื่อนไขบังคับต่าง ๆ ระหว่างคู่สัญญา กล่าวคือ ในส่วนนี้จะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อตกลง และวัตถุประสงค์ในการทำสัญญา เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา การปฏิบัติงานخذใช้ทุนคืน การส่งมอบ การตรวจรับ การชำระเงิน หลักประกันสัญญา การรับประกันความชำรุดบกพร่อง ค่าปรับ การบอกเลิกสัญญา การขยายเวลาส่งมอบของหรืองาน ซึ่งการดำเนินการทุกขั้นตอน นิติกรจะต้องดำเนินการด้วยการรัดกุม รวดเร็ว ต่อเนื่อง เป็นธรรม โปร่งใส ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของราชการ และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องเป็นไปตามกระบวนการปฏิบัติงาน ดังนี้

๓.๑ กระบวนการปฏิบัติงาน

สำหรับกระบวนการในการร่าง และตรวจร่างสัญญานั้น มีแนวทางในการดำเนินงาน รายละเอียดสามารถอธิบายกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ งานกรเจ้าหน้าที่และนิติกร โดยเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป รับเรื่องและบันทึกลงในทะเบียนรับเรื่องผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office Automation) และเสนอหัวหน้างานกรเจ้าหน้าที่และนิติกร หลังจากนั้นหัวหน้างานกรเจ้าหน้าที่และนิติกรจะได้พิจารณาแล้วจะมอบหมายให้นิติกรในงานนิติกรดำเนินการพิจารณาตรวจร่างสัญญาต่อไป

๓.๑.๒ นิติกรผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจร่างสัญญาจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารทั้งหมดตามที่ส่วนงานจัดส่งมาในเบื้องต้นก่อนว่า มีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการพิจารณาร่างสัญญานั้นว่า ครบถ้วนหรือไม่

ในส่วนเอกสารสำคัญในการตรวจร่างสัญญาประกอบด้วย ร่างสัญญา เอกสารแนบท้ายสัญญาที่เป็นเงื่อนไขทางกฎหมาย ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยฯ เช่น ข้อกำหนดขอบเขตการทำสัญญาที่ส่วนงานของมหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น เอกสารขออนุมัติโครงการ เอกสารการรับทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ข้อเสนอขอผู้เสนอราคา รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเอกสารที่เกี่ยวกับบริษัทคู่สัญญา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับร่างสัญญานั้น เป็นต้น หลังจากนั้น นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย จะทำการตรวจร่างสัญญานั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม หากนิติกรพบว่า เอกสารที่จัดส่งมายังไม่เพียงพอต่อการพิจารณาตรวจร่างสัญญาก็จะทำการแจ้งเจ้าของเรื่องจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม เพื่อประกอบการตรวจร่างสัญญาต่อไป และเมื่อเอกสารครบถ้วนจึงทำการศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดของร่างสัญญารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่จะนำมาใช้ในการเสนอความเห็นและตรวจพิจารณาร่างสัญญา

ในขั้นตอนนี้ นิติกรจึงมีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารทั้งหมดในเบื้องต้นว่า มีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการพิจารณาร่างสัญญานั้นว่า ครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งเอกสารสำคัญในการตรวจร่างสัญญาประกอบด้วยร่างสัญญา เอกสารแนบท้ายสัญญาที่เกี่ยวข้องกับร่างสัญญานั้น

ข้อควรระวังของกระบวนการปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ ได้แก่

(๑) เจ้าของเรื่องส่งเอกสารให้ไม่ครบถ้วน จึงต้องให้นำส่งเอกสารเพิ่มเติมในขั้นตรวจร่างสัญญา เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของคู่สัญญา เป็นต้น

(๒) เจ้าของเรื่องส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทที่มีอายุการรับรองจากนายทะเบียนเกินกว่า ๖ เดือน นับแต่วันออกหนังสือรับรองถึงวันที่ส่งมาให้ตรวจ หรือวันที่ลงนามในสัญญา เพื่อตรวจสอบสถานภาพของกิจการคู่สัญญา

(๓) เจ้าของเรื่องไม่จัดทำเอกสารผนวกแนบท้ายสัญญามาให้เรียบร้อย หรือจัดทำมาให้แล้ว แต่ไม่ถูกต้องคือไม่เข้าใจว่าเอกสารใดต้องใช้ และเอกสารใดไม่ต้องใช้ เป็นต้น

(๔) เจ้าของเรื่องไม่ตรวจสอบเอกสารผนวกแนบท้ายสัญญาให้ถูกต้องตรงตามความต้องการทำให้บางครั้งมีเอกสารผนวกแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกับสัญญา

(๕) เจ้าของเรื่องดำเนินการส่งร่างสัญญามาให้ตรวจล่าช้าจนบาง

(๖) เจ้าของเรื่องระบุเนื้อหาในสัญญา ซึ่งขัดต่อกฎหมาย หรือไม่ชอบด้วยด้วยข้อบังคับ ระเบียบ กฎ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๗) ร่างสัญญาของเจ้าของงานหรือหน่วยงานมีข้อความผิดพลาด และวรรคตอนไม่ถูกต้อง

๓.๑.๓ นิติกรผู้ตรวจร่างสัญญาศึกษา วิเคราะห์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาจะซื้อจะขาย เป็นต้น ตลอดจนศึกษาข้อบังคับ กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญา เช่น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้น

๓.๑.๔ นิติกรผู้ตรวจร่างสัญญาดำเนินการตรวจสอบแบบสัญญาของร่างสัญญาตาม ตัวอย่างรูปแบบสัญญาของมหาวิทยาลัย กรมบัญชีกลาง หรือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างกำหนด และ ตรวจสอบเนื้อหาของร่างสัญญาให้เป็นไปตามหลักกฎหมาย และในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วย

ทั้งนี้ให้พิจารณาในส่วนของเนื้อหาสาระของสัญญาดังกล่าวโดยมุ่งคุ้มครองผลประโยชน์ ของมหาวิทยาลัย มิให้เสียเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายและต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมให้แก่คู่สัญญาด้วย ภายใต้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

(๑) หากพิจารณาตรวจสอบแล้วเห็นว่า สัญญาดังกล่าวมีแบบสัญญาและเนื้อหาสาระ ใน ส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ขัดหรือแตกต่างไปจากตัวอย่างแบบสัญญาที่มหาวิทยาลัย กรมบัญชีกลาง หรือ คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างกำหนด นิติกรผู้ตรวจร่างสัญญาจะต้องดำเนินการตรวจพิจารณาให้เป็นไป ตามแบบสัญญาที่มหาวิทยาลัย กรมบัญชีกลาง หรือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างกำหนด ส่วนเนื้อหาใน ร่างสัญญาศึกษาวิเคราะห์ข้อสัญญาให้เป็นไปตามหลักกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่ เกี่ยวข้องกับสัญญานั้น

(๒) หากพิจารณาตรวจสอบแล้วเห็นว่า ร่างสัญญานั้น ไม่เป็นไปตามรูปแบบที่ มหาวิทยาลัย หรือกรมบัญชีกลางกำหนด ให้นิติกรเสนอให้อธิการบดีพิจารณาเพื่อให้ดำเนินการเห็นชอบ หรือ หารือแนวทางการจัดทำสัญญากับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำสัญญาให้เป็นไปตามข้อตกลงของคู่สัญญา และ ชอบด้วยกฎหมายต่อไป และหากเข้าข่ายกรณี ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘๓ วรรคสองและวรรคสาม ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) การทำสัญญารายใด ถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากแบบ สัญญาตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแบบสัญญาและไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐ เสียเปรียบก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมก็ให้ส่งร่างสัญญา นั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

(๒) ในกรณีที่ไม้อาจทำสัญญาตามแบบสัญญาตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่งได้และ จำเป็นต้องร่างสัญญาขึ้นใหม่ ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เว้น แต่การทำสัญญาตามแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยให้ความเห็นชอบมาแล้ว ก็ให้กระทำได้

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้ทำสัญญาตามแบบสัญญาตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ได้ส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนตามวรรคสองหรือวรรคสาม หรือ ตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้หน่วยงานของรัฐส่งสัญญานั้นให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้

ความเห็นชอบในภายหลังได้ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วหรือเมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเห็นชอบแต่ให้แก้ไขสัญญาถ้าหน่วยงานของรัฐ แก้ไขสัญญานั้นให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ให้ถือว่าสัญญานั้นมีผลสมบูรณ์ (มาตรา ๙๓ วรรคห้า)

(๔) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้ทำสัญญาตามแบบสัญญาตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขสัญญาตามความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือคู่สัญญาไม่ตกลงหรือยินยอมให้แก้ไขสัญญาตามความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญหรือเป็นกรณีผิดพลาดอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๔ ให้ถือว่าสัญญานั้นเป็นโมฆะ (มาตรา ๙๓ วรรคหก)

ในการดำเนินการนั้น นิติกรจะต้องตรวจดูว่า สัญญาเป็นไปตามแบบสัญญาที่มหาวิทยาลัย กรมบัญชีกลาง หรือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างกำหนดหรือไม่ ข้อความในสัญญาถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ผู้ปฏิบัติรับเงื่อนไขหรือปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาได้หรือไม่

ใน ๓.๑.๔ นี้ สิ่งที่เจ้าของเรื่องจะต้องนำมาพิจารณาเพื่อปฏิบัติอย่างระมัดระวัง เนื่องจากการทำสัญญาและตรวจร่างสัญญา จำเป็นต้องอาศัยเงื่อนไข ข้อกำหนด TOR คุณลักษณะเฉพาะของสิ่งอุปกรณ์ แคตตาล็อก กรณีเป็นสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง แบบรูปและรายการละเอียด ตลอดจน เอกสารต่าง ๆ มาเป็นฐานในการทำสัญญาและตรวจร่างสัญญา เพื่อให้สัญญามีความสมบูรณ์ ตรงตามเจตนาหรือความต้องการของคู่สัญญา หากหน่วยปล่อยปะละเลยไม่เอาใจใส่ในเอกสารดังกล่าวแล้ว เมื่อสัญญามีผลผูกพันต่อกัน อาจเกิดความเสียหายกับทางมหาวิทยาลัยได้

๓.๑.๕ เมื่อนิติกรร่างสัญญา หรือตรวจร่างสัญญาเรียบร้อยแล้ว ให้เสนอหัวหน้างานกรเจ้าหน้าที่และนิติกรเห็นชอบ และเสนอความเห็นต่อ ผู้อำนวยการกองกลาง สังกัดสำนักงานอธิการบดี เพื่อเสนอต่อรองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อพิจารณาอนุมัติในร่างสัญญาและขออนุมัติลงนามในหนังสือมอบอำนาจเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงนามในสัญญาต่อไป

๓.๑.๖ รองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นชอบในการตรวจร่างสัญญา เสนอต่ออธิการบดีอนุมัติ และลงนามในสัญญา

๓.๑.๗ อธิการบดีเห็นชอบในร่างสัญญาและมอบอำนาจให้ดำเนินการลงนามในสัญญา การดำเนินการในขั้นตอนนี้นิติกรจะออกเลขหนังสือมอบอำนาจให้ลงนามในสัญญา และส่งเอกสารทั้งหมดกลับเจ้าของเรื่องเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๑.๘ นิติกรจัดทำสำเนาฉบับ และออกเลขเพิ่มในการจัดทำสัญญา และตรวจร่างสัญญาไว้

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการตรวจร่างสัญญาของงานนิติกร เป็นการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของร่างสัญญาตามแบบสัญญาและเนื้อหาตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมดตลอดจนขั้นตอนในการพิจารณาคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญาจึงเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมีการลงนามในสัญญาต่อไป

๓.๒ ประเภทของสัญญา

๓.๒.๑ สัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และสัญญาค้ำประกัน ดังปรากฏตาม ภาพที่ ๓.๑ แสดงสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และ ภาพที่ ๓.๒ แสดงสัญญาค้ำประกัน โดยต้องจัดทำสัญญาสองชุด เพื่อมอบให้คู่สัญญาฝ่ายละหนึ่งฉบับ ซึ่งผู้รับจ้างต้องนำส่งเอกสารแนบท้ายสัญญา อันได้แก่

(๑) ผู้รับจ้าง ต้องจัดส่งเอกสาร คือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๒ ฉบับ สำเนาทะเบียนบ้านจำนวน ๒ ฉบับ สำเนาใบแสดงผลการเรียนจำนวน ๒ ฉบับ สำเนาใบรับรองปริญญาบัตร จำนวน ๒ ฉบับ ใบรับรองแพทย์ฉบับจริง ๑ ฉบับ และสำเนาใบรับรองแพทย์จำนวน ๑ ฉบับ

(๒) ผู้ค้ำประกันนั้น ต้องจัดส่งเอกสาร คือ สำเนาบัตรข้าราชการจำนวน ๒ ฉบับ และสำเนาทะเบียนบ้านจำนวน ๒ ฉบับ

ทั้งนี้ สำเนาเอกสารทุกฉบับ ให้เขียนรับรองคำว่า “สำเนาถูกต้อง” และลงชื่อกำกับไว้ด้วย และนำส่ง ณ งานการเจ้าหน้าที่และนิติการ สำนักงานอธิการบดี

รูปถ่าย	อักษร และ แนบไป 1 บท	สัญญาเลขที่...../..... สัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทำที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วันที่ 1 เดือน ..... พ.ศ. 2561 สัญญาทำขึ้นระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ตั้งอยู่ที่ ๖๙ หมู่ ๑ ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดย.....รองศาสตราจารย์.....วงษ์มนูญ ตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “มหาวิทยาลัย” ฝ่ายหนึ่งกับ.....นาย.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน..... แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “พนักงานมหาวิทยาลัย” อีกฝ่ายหนึ่ง ที่ลงลายมือชื่อลงนามทำสัญญาจ้างไว้ด้วยกัน มีความดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ มหาวิทยาลัยตกลงจ้าง และพนักงานมหาวิทยาลัยตกลงรับจ้างทำงาน ในตำแหน่ง.....อาจารย์.....สังกัด.....คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์..... นับตั้งแต่วันที่ 1 เดือน.....พฤศจิกายน..... พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นปฏิบัติงาน จนถึงวันที่.....31..... เดือน.....ตุลาคม..... พ.ศ. 2564 โดยกำหนดให้ทดลองปฏิบัติงานเป็นเวลา.....เดือน โดยทดลองจ้างเริ่มต้นในอัตราเดือนละ 28,210 บาท (สองหมื่นแปดพันเก้าร้อยสิบบาทถ้วน) และให้มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มตามที่กำหนดในระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ พนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับการประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือน ข้อ ๒ พนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับการปรับตำแหน่ง และเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ตลอดจนสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นๆตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้ง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติอื่นๆ ที่เกี่ยวกับพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ได้ออกใช้บังคับอยู่แล้วในวันทำสัญญานี้ และที่จะออกใช้บังคับต่อไปในภายหน้า ข้อ ๓ ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยจะทำการประเมินผลพนักงานมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด กรณีที่พนักงานมหาวิทยาลัยไม่ผ่านการประเมินผลและมหาวิทยาลัยสั่งระงับการบรรจุแต่งตั้ง ให้ถือว่าสัญญาจ้างเป็นอันสิ้นสุด ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ตั้งระงับสัญญา

ภาพที่ ๓.๑ แสดงตัวอย่างแบบสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

- ๓ -

ข้อ ๑๑ พนักงานมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัดและยอมรับการลงโทษทางวินัยตามระเบียบ หรือ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งประกาศ หรือ คำสั่งของมหาวิทยาลัย ตลอดจนนโยบายและแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง

ข้อ ๑๒ ในระหว่างสัญญาจ้างนี้ มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการเลิกจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

- ๑๒.๑ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่มหาวิทยาลัย
- ๑๒.๒ จงใจทำให้นักมหาวิทยาลัยได้รับความเสียหาย
- ๑๒.๓ ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นักมหาวิทยาลัยได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- ๑๒.๔ ถูกสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
- ๑๒.๕ ไม่ผ่านการประเมินของมหาวิทยาลัย
- ๑๒.๖ ไม่รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานหลังจากเสร็จจากการไปศึกษา ฝึกอบรม

สูงาม

๑๒.๗ ไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ข้อ ๑๓ สัญญาสิ้นสุดลงเมื่อ

- ๑๓.๑ ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง
- ๑๓.๒ พนักงานมหาวิทยาลัยตาย หรือขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๑๓.๓ ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- ๑๓.๔ ถูกสั่งโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกปรับ หรือยกเลิกสัญญา
- ๑๓.๕ มหาวิทยาลัยบอกเลิกสัญญาจ้างตามข้อ ๙
- ๑๓.๖ ไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติงาน ตามข้อ ๓
- ๑๓.๗ เข้ากรมไต่สวนมีมติว่ากำหนดในข้อ ๑๒ แห่งสัญญานี้
- ๑๓.๘ ทุบ หรือเลิกตำแหน่ง หรือยุบหน่วยงาน
- ๑๓.๙ มหาวิทยาลัยบอกเลิกสัญญาจ้างในกรณีที่แพทย์ปรีญา หรือแพทย์ที่มหาวิทยาลัยรับรองได้ตรวจและให้ความเห็นว่า พนักงานมหาวิทยาลัยมีสุขภาพไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติงานต่อไป

ข้อ ๑๔ ในระหว่างสัญญาจ้างนี้ หากพนักงานมหาวิทยาลัยปฏิบัติงานตามสัญญาจ้าง และก่อให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ขึ้นมา หรือสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา ให้ทรัพย์สินทางปัญญาอันเกิดจากสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานสร้างสรรค์ดังกล่าว เว้นแต่ลิขสิทธิ์ ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย ส่วนการจัดสรรเงินผลประโยชน์อันเกิดขึ้นตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

- ๔ -

ข้อ ๑๕ ในระหว่างการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ถ้าพนักงานมหาวิทยาลัยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อมหาวิทยาลัย พนักงานมหาวิทยาลัยยินยอมชดเชยค่าเสียหายให้แก่มหาวิทยาลัยโดยสิ้นเชิง ภายในกำหนดเวลาที่มหาวิทยาลัยจะเรียกร้องให้ชดเชย และยินยอมให้มหาวิทยาลัยหักเงินค่าจ้างหรือเงินอื่นใด ที่พนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับจากมหาวิทยาลัยเป็นการชดเชยค่าเสียหายได้ เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย

ข้อ ๑๖ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบในการทำสัญญาฉบับนี้ พนักงานมหาวิทยาลัยได้จัดให้ (นาย/นาง/นางสาว).....ทำสัญญาคู่ประกันการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบสัญญาด้วยแล้ว

ในกรณีผู้ประกันถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้พนักงานมหาวิทยาลัยเปลี่ยนผู้ประกัน พนักงานมหาวิทยาลัย จะต้องจัดให้มีผู้ประกันรายใหม่มาทำสัญญาคู่ประกันแทนภายในกำหนด ๓๐ (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้ประกันเดิมถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือวันที่พนักงานมหาวิทยาลัย ได้รับแจ้งจากมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนผู้ประกันแล้วแต่กรณี โดยผู้ประกันรายใหม่จะต้องคู่ประกันตามสัญญาคู่ประกันเดิมทุกประการ และหากพนักงานมหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่ามิสัญญาซึ่งมหาวิทยาลัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที เว้นแต่จะได้รับกรรณจจากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติงานโดยไม่มีผู้คู่ประกันได้

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มิมีภูมิลำเนาอยู่กับการปฏิบัติงานสัญญาฉบับนี้ พนักงานมหาวิทยาลัยยินยอมที่จะถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของมหาวิทยาลัย และให้ถือคำวินิจฉัยนี้เป็นที่สุด

สัญญาที่ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกับคู่สัญญาได้อ่านข้อความและเข้าใจโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....มหาวิทยาลัย
(.....)

(ลงชื่อ).....พนักงานมหาวิทยาลัย
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

- ๕ -

**อากร
แสตมป์
๑๐ บาท**

สัญญาคู่ประกัน

ทำที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ให้สัญญา"
ได้เข้าปฏิบัติงานเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับสัญญา" ตามสัญญาเลขที่...../.....ลงวันที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า " สัญญาจ้าง "

ข้าพเจ้า.....ผู้คู่ประกัน.....
อายุ.....ปี อาชีพ.....ตำแหน่ง.....
สังกัด.....อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
คู่สมรสชื่อ.....เกี่ยวกับผู้ให้สัญญาโดยเป็น.....ซึ่ง
ต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้คู่ประกัน" ตลอดทำสัญญาคู่ประกันนี้ไว้กับผู้รับสัญญา ดังนี้ข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้คู่ประกันตกลงผูกพันตนเข้าคู่ประกันผู้ให้สัญญาต่อผู้รับสัญญาโดยตลอดร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมกับผู้ให้สัญญา กล่าวคือ ในระหว่างการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ข้าพเจ้าผู้ให้สัญญาปฏิบัติผิดสัญญาจ้าง ไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับสัญญา ผู้คู่ประกันยินยอมชดเชยค่าเสียหายตามข้อผูกพันที่จะระบุไว้ในสัญญาจ้างดังกล่าวนี้ในสิ่งทุกประการให้แก่ผู้รับสัญญาทันที โดยผู้รับสัญญามีเจ้าต้องเรียกร้องให้ผู้ให้สัญญาชำระหนี้ก่อนและผู้คู่ประกันจะรับผิดชอบสัญญาที่ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบเต็มจำนวน

ข้อ ๒ ในกรณีที่ผู้รับสัญญามีเวลาผ่อนชำระหนี้เงินในการชำระหนี้ตามสัญญาจ้างให้แก่ผู้ให้สัญญาโดยจะได้อะไรหรือมิได้แจ้งให้ผู้คู่ประกันทราบก็ตาม ให้ถือว่าผู้คู่ประกันได้ตกลงยินยอมในการผ่อนชำระหนี้เงินในการชำระหนี้ดังกล่าวนี้ด้วยทุกครั้ง และผู้คู่ประกันตกลงมีให้ถือเอาการผ่อนชำระหนี้ผ่อนชำระหนี้เงินในการชำระหนี้ดังกล่าว เป็นเหตุปลดปล่อยความรับผิดชอบผู้คู่ประกันและจะรับผิดชอบในฐานะผู้คู่ประกันตามสัญญานี้ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบเต็มจำนวน

ข้อ ๓ ผู้คู่ประกันจะไม่เพิกถอนการรับประกันต่อระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้าง

- ๖ -

สัญญาที่ทำขึ้น.....ฉบับ มีข้อความตรงกับ คู่คู่ประกันได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้คู่ประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....คู่สมรสผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด/คู่สมรสตาย/หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้

ลงชื่อ.....ผู้คู่ประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ภาพที่ ๓.๒ แสดงตัวอย่างแบบสัญญาคู่ประกัน

-3-

สัญญาให้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านข้อความและเข้าใจโดยตลอดแล้ว
จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน และคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างถือถือไว้ฝ่ายละฉบับ

(ลงชื่อ).....ผู้ว่าจ้าง
(.....รองศาสตราจารย์สุวิทย์ วงษ์บุญมาก.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับจ้าง
(.....นางสาวสุวิรัตน์ แก้วห้วย.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

ภาพที่ ๓.๓ แสดงตัวอย่างแบบสัญญาจ้างลูกจ้างชั่วคราวมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓.๒.๓ สัญญาเกี่ยวกับการขดใช้เงินกรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งรูปแบบของสัญญานั้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการทำสัญญาและการขดใช้เงินกรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว ๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ สำหรับตัวอย่างของสัญญานั้น ปรากฏในภาพที่ ๓.๔ แสดงสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษาภายในประเทศ และภาพที่ ๓.๖ แสดงสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ

รูปถ่าย	ชารวมคนปี 1 บาท
สัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษาภายในประเทศ	
สัญญาเลขที่.....	
สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ตำบล/แขวง.....	
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ระหว่าง	
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดย..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับสัญญา" ฝ่ายหนึ่ง กับ นาย / นาง / นางสาว..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับสัญญา" อีกฝ่ายหนึ่ง	
เกิดเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี ปฏิบัติหน้าที่ในราชการตำแหน่ง พนักงานมหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คณะ.....	
สังกัดไปราชการ..... อยู่บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... เบอร์โทร.....	
E-mail..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ให้สัญญา" อีกฝ่ายหนึ่ง	
โดยที่ผู้ให้สัญญาเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากผู้รับสัญญาให้ไปศึกษาภายในประเทศ และผู้สัญญาได้ตกลงมีข้อความดังต่อไปนี้	
ข้อ 1 ผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้ให้สัญญาไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ระดับ..... สาขาวิชา..... มหาวิทยาลัย..... มีระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร..... ปี นับตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... จนถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... หากศึกษาสำเร็จภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้สัญญาจะต้องดำเนินการขออนุมัติขยายระยะเวลาศึกษาจากผู้รับสัญญา ก่อนสิ้นสุดสัญญาตามวรรคหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 30 วัน	
ข้อ 2 ในระหว่างเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ไม่มีการเรียก ข้อบังคับของข้าราชการและบุคลากร หรือคำสั่งทางราชการของผู้รับสัญญาและของสถานศึกษาที่ผู้ให้สัญญาศึกษาต่อ ตลอดจนระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการพัฒนาข้าราชการพลเรือน โดยการไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ พ.ศ. 2540 และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับข้าราชการไปศึกษาและเกี่ยวกับการจ้างเงินเดือนระหว่างไปศึกษา ทั้งนี้โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับในวันทำงานผู้รับสัญญาและที่ออกใช้บังคับต่อไปโดยอัตโนมัติ และผู้ให้สัญญาจะต้องชำระหนี้และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับดังกล่าวโดยเคร่งครัด และ ให้อัตโนมัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งดังกล่าวนับเป็นส่วนของสัญญาฉบับนี้	
ผู้ให้สัญญาจะส่งไม่ประพฤตินอทางเป็นปฏิปักษ์ต่อการศึกษาและจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนด้วยความวิริยะอุตสาหะเพื่อให้สำเร็จการศึกษาโดยเร็ว	

- 2 -

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญามีภาระจำเป็นหรือกรณีอื่นใดที่ผู้ให้สัญญาไม่อาจไปศึกษาตามปกติได้ ผู้ให้สัญญาจะต้องยื่นใบลาต่อสถานศึกษาและในกรณีศึกษาเกินกว่า 7 วันติดต่อกัน ผู้ให้สัญญาจะต้องยื่นใบลาต่อผู้รับสัญญา

ผู้ให้สัญญาจะต้องไม่พักหรือยุติการศึกษาหรือลาออกจากสถานศึกษา โดยมิได้รับความเห็นชอบจากผู้รับสัญญา และจะต้องรายงานผลการศึกษาให้ผู้รับสัญญาทราบทุกภาคเรียน ภายใน 30 วันนับแต่วันที่สถานศึกษาได้แจ้งผลการเรียนให้ทราบ ในกรณีที่ผู้รับสัญญาไม่รายงานผลการศึกษาภายในกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้รับสัญญาอันอาจพิจารณาให้ยุติการศึกษาได้

ข้อ 3 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาประพฤติผิดสัญญาดังกล่าวในข้อ 2 หรือในกรณีที่มีผู้รับสัญญาพิจารณาเห็นว่าผู้ให้สัญญาไม่อาจจบการศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือการศึกษาของผู้ให้สัญญาต้องยุติลงด้วยประการใด ๆ หรือผู้รับสัญญาไม่อนุญาตให้ผู้ให้สัญญาศึกษาต่อไม่ผ่านการใด ๆ หรือมีความจำเป็นต้องเรียกผู้ให้สัญญากลับมาปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิฟ้องการอนุญาตนตามสัญญาฉบับนี้ได้ทันที และมีสิทธิจะจับขังเงินเดือนและหรือเงินทอน รวมทั้งเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือหรือเงินเพิ่มอื่นใด และผู้ให้สัญญาจะต้องปฏิบัติตามข้อ 3.1

3.1 รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานราชการ หรือ ปฏิบัติหน้าที่ เป็นหนังสือต่อผู้รับสัญญาหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ให้สัญญาทันที

3.2 เข้าปฏิบัติงานราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรทันที ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

3.3 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาอนุญาตให้ไปศึกษาเพิ่มเติมและยังปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบระยะเวลาตามสัญญา ผู้ให้สัญญาจะต้องปฏิบัติตามราชการหรือ ปฏิบัติหน้าที่โดยนอกระยะเวลาที่มิใช่ตามสัญญาตามสัญญาเดิมต่อระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญานี้ด้วย

ความเสียหายใด ๆ อันเนื่องมาจากการที่ผู้ให้สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อ 3.1 , 3.2 และ 3.3 ผู้ให้สัญญายินยอมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ข้อ 4 เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติตามสัญญา ข้อ 1 หรือสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้ให้สัญญาจะต้องรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทันที ในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติหรือวันสำเร็จการศึกษา แล้วแต่กรณี

ข้อ 5 เมื่อผู้ให้สัญญาสำเร็จหรือสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ไม่ว่าจะเสร็จหรือสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาตามข้อ 1 หรือไม ผู้ให้สัญญาจะต้องกลับมารับปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ไปศึกษาต่อ

- 3 -

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาผิดสัญญาในข้อ 3.2 หรือข้อ 5 ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินคืนเดือนและหรือเงินทุนที่ได้รับระหว่างศึกษาและเงินช่วยเหลือใด ๆ ที่ทางราชการจ่ายให้ผู้ให้สัญญาในระหว่างศึกษาคืนให้แก่ผู้รับสัญญาหรือมอบเงินในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของจำนวนเงินที่ได้รับไปทั้งหมดนับตั้งแต่วันที่ไปปฏิบัติงานตามสัญญา และยินยอมชำระเป็นประกันเป็นจำนวนอีกครึ่งหนึ่งของเงินที่ผู้รับทุนต้องชดเชยคืนให้แก่ผู้ให้ทุน ทั้งนี้ โดยผู้ให้ทุนไม่จำเป็นต้องแยกกล่าวส่วนหน้า

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาถูกสั่งเข้าปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่บ้างแต่ไม่ครบระยะเวลาดังกล่าวในข้อ 3.2 หรือข้อ 5 เงินที่ชดเชยคืนและเบี้ยปรับตามวรรคก่อนจะลดลงตามส่วนของระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญากลับเข้าปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ หรือกลับเข้าปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 3 หรือข้อ 5 เพราะมีเหตุความตายหรือเกษียณอายุราชการ หรือในกรณีที่ผู้ให้สัญญาถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือลาออก เนื่องจากเจ็บป่วย พุทธิสภาพ เป็นคนไร้ความสามารถ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ผู้ให้สัญญาไม่ได้รับผิดความในข้อ 5 วรรค 1 หรือวรรค 2 แล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ ถ้าผู้ให้สัญญาไปทำงานอื่นในระหว่างระยะเวลา..... (.....) ปี นับแต่วันที่ผู้ให้สัญญาจะต้องกลับเข้าปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ หรือวันที่ผู้ให้สัญญาได้ออกจากราชการหรือลาออกด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ให้สัญญาจะต้องรับผิดชอบชดเชยเงินและเบี้ยปรับ ตามข้อ 6 วรรค 1 หรือวรรค 2 แล้วแต่กรณีวันแต่ผู้รับสัญญาจะพิจารณาเห็นว่ามีเหตุอันควรให้ผู้ให้สัญญาพ้นความรับผิด

ในระหว่างเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาเพิ่มเติมหรือในระหว่างเวลาที่ผู้ให้สัญญากลับเข้าปฏิบัติงานราชการตามข้อ 3 หรือ 5 ถ้าผู้ให้สัญญาประพฤติผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกไล่ออกโทษไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ หรือ ลาออก หรือ สิ้นสุดสัญญาและไม่ได้รับการต่อสัญญาจ้างจากผู้รับสัญญาแล้วแต่ กรณีการไม่ต่อสัญญาจ้างเนื่องจากกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจจะโทษผู้ให้สัญญาได้ ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินและเบี้ยปรับให้แก่ผู้รับสัญญาเป็นจำนวนเงินที่ตนหรือตกลงส่วนเช่นเดียวกับสัญญาข้อ 6

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาผิดสัญญาที่ตนจะต้องชำระหนี้ให้แก่ผู้รับสัญญาตามสัญญานี้ ผู้ให้สัญญายินยอมให้รับสัญญาทั้งหมดเป็นบำนาญ และ/หรือเงินอื่นใดที่ผู้ให้สัญญาจะพึงได้รับจากทางราชการเพื่อชดเชยเงินที่ผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบตามสัญญานี้

ข้อ 9 ในวันที่ผู้สัญญา..... ผู้ให้สัญญาได้จัดให้..... ทำสัญญาที่ประกันการปฏิบัติและความรับผิดชอบของผู้ให้สัญญาด้วยแล้ว

- 4 -

ในกรณีที่ผู้ประกันถึงความตายหรือถูกศาลมีคำสั่งให้พักทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือผู้รับสัญญาเห็นสมควรให้ผู้ให้สัญญาเปลี่ยนผู้ประกัน ผู้ให้สัญญาจะต้องจัดให้มีผู้ประกันรายใหม่มาทำสัญญาที่ประกันแทน ภายในกำหนด 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้ประกันเดิมถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลมีคำสั่งพักทรัพย์เด็ดขาด หรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลายหรือวันที่ผู้ให้สัญญาได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญาให้เปลี่ยนผู้ประกันแล้วแต่กรณี ถ้าผู้ให้สัญญาไม่สามารถจัดให้มีผู้ประกันรายใหม่มาทำสัญญาที่ประกันแทนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิฟ้องการอนุญาตนตามสัญญาฉบับนี้ เว้นแต่ผู้รับสัญญาตั้งคณะกรรมการขึ้นตรวจสอบแล้วเห็นว่า ผู้ให้สัญญาเป็นผู้มีศักยภาพสูงยิ่งในการศึกษาจะอนุมัติให้ผู้ให้สัญญาศึกษาต่อไปโดยไม่มีผู้ประกันก็ได้

หนังสือสัญญานี้ทำขึ้นไว้ 2 (สอง) ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ผู้ให้สัญญาได้อ่านเข้าใจข้อความในสัญญาโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานผู้สัญญาข้างยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ..... ผู้ให้สัญญา
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

- 5 -

ข้าพเจ้า.....คู่สมรสหรือผู้ปกครองของ.....
ยินยอมให้.....ทำสัญญาฉบับนี้ได้

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด/คู่สมรสตาย/หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา
(.....)

ได้ตรวจสอบสัญญาถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ..... ผู้ปฏิบัติงานกฎหมาย
(.....)

ลงชื่อ..... ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้อำนวยการสำนักงาน
(.....)

ลงชื่อ..... รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
(.....)

ภาพที่ ๓.๔ ตัวอย่างแบบสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษาภายในประเทศ

สัญญาค้ำประกัน ชากนคตมฉฉ 10 นาท ทำที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ตามที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ให้สัญญา" ได้รับอนุญาตจาก.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับสัญญา" ให้ไปศึกษาเพิ่มเติม/ฝึกอบรมที่.....ตามสัญญาฉบับนี้.....ลงวันที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "สัญญาอนุญาต" นั้น ข้าพเจ้า.....ผู้ค้ำประกัน.....อายุ.....ปี อาชีพ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....คู่สมรสชื่อ.....เกี่ยวพันกับผู้ให้สัญญาโดยเงิน.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ค้ำประกัน" ตกลงทำสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่ผู้รับสัญญา ดังนี้ข้อความต่อไปนี้ ข้อ 1 ผู้ค้ำประกัน ได้ทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาสัญญาอนุญาตโดยตลอดแล้ว และยินยอมผูกพันตนเข้าค้ำประกันผู้ให้สัญญาต่อผู้รับสัญญา กล่าวคือ ถ้าผู้ให้สัญญาปฏิบัติสัญญาอนุญาตไม่ทั่วข้อหนึ่งข้อใดด้วยประการใดๆ ผู้ค้ำประกันยินยอมชำระหนี้ตามข้อผูกพันที่ระบุไว้ในสัญญาอนุญาตดังกล่าวนี้ ทั้งสิ้นทุกประการให้แก่ผู้รับสัญญาตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบเต็มจำนวน ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตจากราชการให้ขยายเวลาผู้ศึกษา หรือมีกรอบมรดกด้วยทุนหรือเงินอื่นใดก็ตาม หากผู้รับสัญญาจะได้แจ้งเป็นหนังสือให้ ผู้ค้ำประกันทราบและผู้ค้ำประกันได้ตกลงยินยอม ให้ถือว่า ข้าพเจ้ายอมรับเป็นผู้ค้ำประกันผู้ให้สัญญาต่อไปอีกตลอดระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้ขยายเวลาผู้ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อดังกล่าวด้วย ข้อ 2 ไม่ว่าในกรณีใดๆ ที่ผู้รับสัญญาผ่อนเวลาหรือ ผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้หรือ ผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขตามหนังสือสัญญาดังกล่าวให้แก่.....โดยได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบและข้าพเจ้าได้ตกลงยินยอมในการผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้นั้น ให้ถือว่า ข้าพเจ้ายินยอมให้เอาการผ่อนเวลา หรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว เป็นเหตุปลดเปลื้องความรับผิดชอบของข้าพเจ้า และข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันตามสัญญาฉบับนี้ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบเต็มจำนวน	-2- ข้อ 3. ผู้ค้ำประกันจะไม่เกิดอาการคัดค้านกับตลอดระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขในสัญญาอนุญาต สัญญานี้ทำขึ้น 3 (สาม) ฉบับ มีข้อความตรงกัน ผู้ค้ำประกันได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน (.....) ลงชื่อ.....คู่สมรสผู้ให้ความยินยอม (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....) ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด/คู่สมรสตาย/หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้ ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน (.....)

ภาพที่ ๓.๕ ตัวอย่างแบบสัญญาค้ำประกัน

รูปถ่าย

อักษร
เลขมบ
1 บท

สัญญาเลขที่ / _____

สัญญาอนุญาตให้นักเรียนมหาวิทยาลัยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดย.....ตำแหน่ง.....

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับสัญญา" ฝ่ายหนึ่ง กับ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี สังกัด.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เบอร์โทร.....E-Mail.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ให้สัญญา" อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ผู้ให้สัญญาเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากผู้รับสัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ด้วยทุนประเภท.....ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ.2549

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้ให้สัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ระดับ.....สาขาวิชา..... มีกำหนดเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ในกรณีผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้ให้สัญญาอายุระยะเวลาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ หลังจากครบกำหนดการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้สัญญาตกลงที่จะทำสัญญากับผู้รับสัญญาขึ้นใหม่ เพื่อใช้ครบระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ แต่หากไม่ได้มีการต่อทำสัญญาขึ้นใหม่ หมายความว่าสัญญาฉบับนี้มีผลครบระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายดังกล่าวด้วย

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

- 2 -

ข้อ 2 ในระหว่างเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ผู้ให้สัญญาจะต้องรักษาวินัยและประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของข้าราชการ หรือคำสั่งทางราชการของผู้รับสัญญา และของสถานศึกษาหรือสถาบันที่ผู้ให้สัญญาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ตลอดจนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำสั่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยและเกี่ยวกับการจ้างเงินเดือนระหว่างไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ที่ที่ได้ออกใช้บังคับอยู่แล้วในวันทำสัญญานี้ และที่จะออกใช้บังคับต่อไปโดยเคร่งครัด และให้ถือว่ากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งดังกล่าวเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญาฉบับนี้

ผู้ให้สัญญาจะต้องไม่ประพฤติตนในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย และจะตั้งใจฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เพื่อให้งานสำเร็จการฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย โดยเร็ว

ข้อ 3 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาประพฤติผิดสัญญาดังกล่าวในข้อ 2 หรือในกรณีที่ผู้รับสัญญาพิจารณาเห็นว่า ผู้ให้สัญญาไม่อาจสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 1 หรือการฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ของผู้ให้สัญญาต้องยุติด้วยประการใด ๆ หรือผู้รับสัญญาไม่อนุญาตให้ผู้ให้สัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือมีความจำเป็นที่ต้องเรียกผู้ให้สัญญากลับมาปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิถอนการอนุญาตตามสัญญาที่ได้ทำไว้และมีสิทธิระงับเงินทุนและหรือเงินเดือน รวมทั้งเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือหรือเงินเพิ่มอื่นใดและผู้ให้สัญญาจะต้องปฏิบัติตามดังนี้

3.1 รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการเป็นหนังสือผู้รับสัญญา หรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ให้สัญญาทันที

3.2 เข้าปฏิบัติราชการในกรมมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรทันทีที่เป็นระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ศึกษา ฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

3.3 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาเคยได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย หรือมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติราชการต่อผู้รับสัญญาและยังปฏิบัติราชการต่อไปในระยะเวลาตามสัญญานี้ การปฏิบัติราชการของผู้รับสัญญาให้เริ่มต้นนับแต่วันคืนปฏิบัติราชการของผู้รับราชการตามสัญญาเดิมแล้ว

ความเสียหายใด ๆ อันเนื่องมาจากการที่ผู้ให้สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อ 3.1, 3.2 และ 3.3 ผู้ให้สัญญายินยอมรับผิดชอบใช้ทั้งสิ้น

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

- 3 -

ข้อ 4 เมื่อผู้ให้สัญญาเสร็จหรือสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ทั้งนี้ไม่ว่าจะเสร็จหรือสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ภายในระยะเวลาตามข้อ 1 หรือไม่ ผู้ให้สัญญาจะต้องกลับมาปฏิบัติราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรทันที เป็นระยะเวลาต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาเคยได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย หรือมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติราชการต่อผู้รับสัญญาและยังปฏิบัติราชการต่อไปในระยะเวลาตามสัญญานั้น การปฏิบัติราชการของผู้รับสัญญาให้เริ่มต้นนับแต่วันคืนปฏิบัติราชการของผู้รับราชการกำหนดเวลาตามสัญญาเดิมแล้ว

ข้อ 5 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาผิดสัญญาในข้อ 3.2 หรือข้อ 4 หรือผู้ให้สัญญาไม่กลับมาปฏิบัติราชการไม่ว่าด้วยเหตุใด ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินแก่ทางราชการ ดังนี้

5.1 กรณีผู้ให้สัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยทุนประเภท 1(ก) หรือ ทุนประเภท 1(ค) ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงิน เดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือในระหว่างฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย คืนให้แก่ผู้รับสัญญา นอกจากนี้ ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินเป็นเงินอีกจำนวนหนึ่ง เท่าของจำนวนทุน เงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวแก่ทางราชการอีกด้วย

5.2 กรณีผู้ให้สัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยทุนประเภท 1(ข) ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือในระหว่างฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย คืนให้แก่ผู้รับสัญญา นอกจากนี้ ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินเป็นเงินอีกจำนวนหนึ่ง เท่าของจำนวนทุน เงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวแก่ทางราชการอีกด้วย

สำหรับส่วนที่เป็นเงินทุนที่ได้รับให้ชดเชยไปเป็นเบี้ยปรับรายเดือนตามจำนวนที่กระทรวงการคลังและสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาต่างประเทศกำหนดขึ้น โดยใช้ฐานอัตราค่าใช้จ่ายที่สำนักงาน.พ.กำหนดสำหรับผู้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศเป็นเกณฑ์

5.3 กรณีผู้ให้สัญญาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยทุนประเภท 2 ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือในระหว่างฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย คืนให้แก่ผู้รับสัญญา นอกจากนี้ ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงินเป็นเงินอีกจำนวนหนึ่ง เท่าของจำนวนเงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวแก่ทางราชการอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาเลิกเข้าปฏิบัติราชการบ้างแต่ไม่ครบระยะเวลาดังกล่าวในข้อ 3.2 หรือข้อ 4 เงินที่ชดเชยคืนและเบี้ยปรับตามวรรคหนึ่งข้างต้นจะลดตามส่วนระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาเลิกเข้าปฏิบัติราชการ

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

- 4 -

ข้อ 6 เงินที่จะชดเชยคืนและเงินเบี้ยปรับตามข้อ 5 ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยให้แก่ผู้รับสัญญาครบถ้วนภายในกำหนดระยะเวลา 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญา หากผู้ให้สัญญาไม่ชำระภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวหรือชำระไม่ครบถ้วน ทั้งนี้ จะโดยความยินยอมของผู้รับสัญญาหรือไม่ก็ตาม ผู้ให้สัญญาจะต้องชำระดอกเบี้ยคืนในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ยังมีค่าชดเชย นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจนกว่าจะชำระครบถ้วน

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติราชการ หรือกลับเข้าปฏิบัติราชการไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 3.2 หรือข้อ 4 เพราะถึงแก่ความตายหรือเกษียณอายุราชการ ผู้ให้สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบความในข้อ 5 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

ในระหว่างระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย หรือในระหว่างระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาเลิกเข้าปฏิบัติราชการตามข้อ 3.2 หรือข้อ 4 ถ้าผู้ให้สัญญาประพฤติผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกสั่งโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ ผู้ให้สัญญาจะต้องชดเชยเงิน และเบี้ยปรับให้แก่ผู้รับสัญญา เป็นจำนวนเงินทั้งหมดหรือลดตามส่วนเช่นเดียวกับข้อ 5 ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้รับสัญญาและกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า มีเหตุอันสมควรที่ผู้ให้สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบเพราะถูกทางราชการไล่ออกหรือปลดออก

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้าปฏิบัติราชการไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 3.2 หรือข้อ 4 เพราะถูกสั่งให้ออกจากการหรือลาออกเนื่องจากเจ็บป่วย พยาบาท เป็นคนไร้ความสามารถ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตที่ผิดปกติไม่สมบูรณ์ ผู้ให้สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบความในข้อ 5 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสองแล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ถ้าผู้ให้สัญญาไปทำงานอื่นในระหว่างระยะเวลา 2 (สอง) ปี นับแต่วันที่ผู้ให้สัญญาจะต้องกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือวันที่ผู้ให้สัญญาได้ออกจากการหรือลาออกด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ให้สัญญา ยังคงต้องรับผิดชอบเงินชดเชยเงินและเบี้ยปรับตามข้อ 5 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสองแล้วแต่กรณี

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาพ้นจะต้องชดเชยเงินให้แก่ผู้รับสัญญาตามสัญญานี้ ผู้ให้สัญญายอมให้ผู้รับสัญญาหักเงินบำเหน็จบำนาญ และ/หรือเงินอื่นใดที่ผู้ให้สัญญาจะได้รับจากทางราชการเพื่อชดเชยเงินที่ผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบตามสัญญานี้ได้ ทั้งนี้ หากครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ตามที่ระบุไว้ในข้อ 6 แล้วแต่ทางราชการยังมีคำสั่งจ่ายเป็นบำเหน็จ บำนาญ และ/หรือเงินอื่นใดดังกล่าวให้แก่ผู้ให้สัญญา ผู้ให้สัญญาจะต้องรับผิดชอบชดเชยในส่วนของการขาดคืนที่เกิดขึ้นในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะถึงวันที่ทางราชการเบิกหักส่งเงินดังกล่าวใช้หนี้

ข้อ 9 ในวันที่ทำสัญญานี้ ผู้ให้สัญญาได้จัดให้.....

ทำสัญญาทำประกันการปฏิบัติและความรับผิดชอบสัญญาเมื่อผู้ให้สัญญาด้วยแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

-5-

ในกรณีผู้ค้าประกันถึงความตายหรือถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือผู้รับสัญญาเห็นสมควรให้ผู้รับสัญญาเปลี่ยนผู้ค้าประกัน ผู้รับสัญญาจะต้องจัดให้มีผู้ค้าประกันรายใหม่ทำสัญญาประกันแทนภายในกำหนด 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้ค้าประกันเดิมถึงความตายหรือถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลายหรือวันที่ผู้รับสัญญาได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญาให้เปลี่ยนผู้ค้าประกันแล้วแต่กรณี ถ้าผู้รับสัญญาไม่สามารถจัดให้มีผู้ค้าประกันรายใหม่มาทำสัญญาประกันแทนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิเพิกถอนการอนุญาตตามสัญญานี้ได้ เว้นแต่ผู้รับสัญญาตั้งคณะกรรมการขึ้นตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้รับสัญญาเป็นผู้มีศักยภาพสูงยิ่งในการศึกษาจะอนุมัติให้ผู้รับสัญญามีกิจกรรม หรือปฏิบัติการวิจัย โดยไม่มีผู้ค้าประกันก็ได้

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ โดยละเอียดตลอดแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ..... ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

ข้าพเจ้า..... คู่สมรสของ.....
ยินยอมให้..... ทำสัญญาฉบับนี้ได้

ลงชื่อ..... ผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

ลงชื่อ..... พยาน
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด / คู่สมรสตาย / หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้

ลงชื่อ..... ผู้รับสัญญา
(.....)

ภาพที่ ๓.๖ ตัวอย่างแบบสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษา ฝึกอบรมหรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ

-6-

อาคาร
และ
สมัย
10 บาท

สัญญาผู้ประกัน

ทำที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับสัญญา” ได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับสัญญา” ให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ประเทศ.....ตามสัญญาเลขที่.....ลงวันที่.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “สัญญาอนุญาต” นั้น

ข้าพเจ้า.....ผู้ค้าประกันของ.....
อา.....ปี อาชีพ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....คู่สมรสชื่อ.....
เกี่ยวข้องกับผู้รับสัญญาโดยเป็น.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ค้าประกัน” ตลอดทำสัญญาประกันกับผู้รับสัญญา โดยมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ค้าประกัน ได้ทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ โดยตลอดแล้ว และยินยอมผูกพันตนเข้าคู่ประกันผู้รับสัญญาต่อผู้รับสัญญา หากผู้รับสัญญาปฏิบัติสัญญาอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดด้วยการใดๆ

ผู้ค้าประกันยินยอมชำระหนี้เป็นจำนวนเงิน ไม่เกินกว่าจำนวน.....บาท (.....) พร้อมดอกเบี้ย ค่าเสียหายและเป็นปรับ ที่ผู้รับสัญญาได้รับตามที่ผู้ประกันทำไปไม่มีสัญญาอนุญาตดังกล่าวไว้ให้แก่ผู้รับสัญญา ทั้งนี้ที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ และข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ครบถ้วนจำนวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้รับสัญญาช่วยเวลาการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยทุนหรือเงินอื่นใดก็ตาม แม้การชดเชยเวลานั้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา ระดับการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย หรือสถานฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยไปจากเดิมด้วยทุนหรือเงินอื่นใดก็ตาม และเมื่อผู้รับสัญญาแจ้งเป็นหนังสือให้ ผู้ค้าประกันทราบและคู่ค้าประกันได้ตกลงยินยอม ให้ถือว่ารับเป็นผู้ค้าประกันผู้รับสัญญาต่อไปอีกตลอดระยะเวลาที่ผู้รับสัญญาได้ช่วยเวลาผู้ศึกษาต่อดังกล่าวด้วย

ข้อ 2 ไม่ว่าในกรณีใดๆ ที่ผู้รับสัญญาผ่อนเวลา หรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาดังกล่าวให้แก่.....โดยได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ และข้าพเจ้าได้ตกลงยินยอมในการผ่อนชำระหนี้จำนวนเงินในการชำระหนี้ นั้น ให้ถือว่า

ลงชื่อ.....ผู้ค้าประกัน

-7-

ข้าพเจ้ายินยอมให้เวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว เป็นเหตุอุปถัมภ์ ความรับผิดชอบข้าพเจ้า และข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบผู้ค้าประกันตามสัญญานี้ ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ ครบถ้วนจำนวน

ข้อ 3 ผู้ค้าประกันจะไม่เพิกถอนการรับประกันตลอดระยะเวลาที่ผู้รับสัญญาต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขสัญญาอนุญาต

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่ค้าประกันได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้โดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้ค้าประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....คู่สมรสผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด / คู่สมรสตาย / หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้

ลงชื่อ.....ผู้ค้าประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ภาพที่ ๓.๗ ตัวอย่างแบบสัญญาผู้ค้าประกัน

๓.๒.๔ สัญญาเกี่ยวกับการรับสภาพหนี้ผ่อนชำระหนี้กรณีผิดสัญญาชำระเงิน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ เป็นกรณีที่ผู้รับทุนตามสัญญาชำระเงินฯ ในข้อที่ ๓.๒.๓ แล้ว แต่ประสงค์จะปฏิบัติการขอใช้เงิน และผ่อนผันการขอใช้เงินกรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ หรือผิดสัญญาชำระเงินและมีความประสงค์ที่จะผ่อนชำระเงิน อาจมีสาเหตุมาจากการลาออกจากการศึกษา พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หรือออกจากการศึกษาด้วยเหตุใด ๆ จึงมาขอทำหนังสือรับสภาพหนี้ในส่วนนี้ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการทำสัญญาและการขอใช้เงินกรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว ๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ ดังปรากฏในภาพที่ ๓.๘ แสดงแบบหนังสือรับสภาพหนี้ผ่อนชำระหนี้กรณีผิดสัญญาชำระเงิน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ พร้อมทั้งทำสัญญาค้ำประกันสัญญาดังกล่าว โดยนำรูปแบบในข้อที่ ๓.๒.๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สัญญาเช่าที่..... แบบหนังสือรับสภาพหนี้ผ่อนชำระหนี้กรณีผิดสัญญาชำระเงิน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ ทำที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วันที่ 30 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ 2563 ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เลขประจำตัวประชาชนเลขที่..... .....ออกให้โดย.....กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ปรากฏ หลักฐานตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการแนบท้ายหนังสือฉบับนี้ อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ต.ครก/ชอ.....ต.นบ.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต จังหวัด.....โทรศัพท์.....อาชีพ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....สำนักงาน .....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ต.นบ.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....เมือง จังหวัด.....กำแพงเพชร.....โทรศัพท์.....ขอทำหนังสือรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระหนี้ไว้ต่อ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ดังนี้ขอความต่อไปนี้ ข้อ 1. ตามที่ข้าพเจ้าได้ทำสัญญา.....หนังสือรับสภาพหนี้ผ่อนชำระหนี้กรณีผิดสัญญา ชำระเงิน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ ฉบับลงวันที่..... .....ไว้ต่อ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และข้าพเจ้าได้ผิดสัญญาดังกล่าว ซึ่งข้าพเจ้าจะขอคืนค่าใช้จ่าย เงินค้ำประกันและดอกเบี้ยตามสัญญาดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น.....บาท .....บาท และข้าพเจ้ายอมรับว่าเป็นต้นตอสัญญาดังกล่าวจึง โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้ายินยอมรับสภาพหนี้และยินยอมรับผิดชอบใช้เงินดังกล่าวจำนวนเงินทั้งสิ้น .....บาท.....บาท โดยข้าพเจ้าได้คิดใช้เงินในวันทำ หนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้แล้วเป็นจำนวน.....บาท.....บาท พร้อมดอกเบี้ยค้ำประกัน จำนวน.....บาท.....บาท ส่วนเงินที่ยังค้างชำระที่เหลืออีกจำนวน.....บาท.....บาท ..... ขอผ่อนชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนด.....๕.....ปี.....เดือน.....พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตรา ร้อยละ 7.5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ค้างชำระ นับแต่วันที่มีหนังสือฉบับนี้รับชำระหนี้ครบตามจำนวน ข้อ 2. จำนวนเงินที่ข้าพเจ้าจะต้องรับผิดชอบใช้ตามข้อ 1 ข้าพเจ้าขอผ่อนชำระหนี้เป็น รายเดือนในอัตราเดือนละ.....ไม่ต่ำกว่า 3,200.....บาท (สามพันสองร้อยบาทถ้วน) พร้อมทั้งชำระดอกเบี้ย ที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดที่ชำระเป็นต้นตอ จนกว่าจะครบจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบใช้ และข้าพเจ้ารับรองว่าจะ ไม่เรียกร้องเพื่อขอระงับ หรือเลื่อนการชำระหนี้ครั้งนี้เป็นอันขาด ทั้งนี้ จะเริ่มผ่อนชำระภายในวันที่.....๕ (ห้า).....ของทุกเดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่.....มกราคม.....พ.ศ.....2564.....เป็นต้นไป ข้อ 3. ในกรณีที่การผ่อนชำระหนี้ ซึ่งจะต้องขออนุมัติจาก กระทรวงการคลัง หรือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แล้วแต่กรณี ถ้ากระทรวงการคลัง หรือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไม่อนุมัติให้ข้าพเจ้าผ่อนชำระเป็นรายเดือน ตามจำนวนเงินที่ระบุไว้ในข้อ 2 ข้าพเจ้ายินยอมผ่อนชำระเงินตาม จำนวนที่กระทรวงการคลัง หรือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรกำหนด ข้อ 4. ในกรณีที่ข้าพเจ้าผิดนัดในการชำระหนี้เกินกว่า.....๗.....(เจ็ด).....เดือน หรือไม่สามารถส่ง เงินชำระหนี้ได้หรือผิดนัดไปติด ๆ ด้วยเหตุใดก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้ทางราชการยกเลิกการผ่อนชำระหนี้ของ ข้าพเจ้า และข้าพเจ้ายินยอมที่จะคืนเงินและเบี้ยปรับพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ที่ค้างชำระ ทั้งหมดให้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทันที และหรือยินยอมให้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หักเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยหวัด บ้านนั้ง บ้านญาติ หรือเงินอื่นใด ที่ข้าพเจ้าพึงได้รับจากทางราชการ ส่งให้หนี้ได้ อีกด้วย ข้อ 5. ในวันทำหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้าได้คิดไว้..... ค้ำประกันการชำระหนี้ตามหนังสือฉบับนี้ของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีผู้ค้ำประกันแล้วแก่คนตาย หรือเป็นคนสูญ	-2- หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือถูกศาลมีคำสั่งพักทรัพย์เด็ดขาด หรือมี คำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือสภาพฐานะความเป็นอยู่คู่ประกันคนด้อยลง หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดพิจารณาให้ เปลี่ยนหรือเพิ่มผู้ค้ำประกัน ข้าพเจ้าจะดำเนินการเปลี่ยนหรือเพิ่มผู้ค้ำประกันให้เป็นที่ยอมรับภายใน 60 (หกสิบ) วัน นับแต่ทราบเหตุ หรือได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป ข้อ 6. หากต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นในการส่งเงินหรือในการบังคับชำระหนี้ ตามหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ ข้าพเจ้าจะยอมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น หนังสือนี้ทำขึ้น 3 (สาม) ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความในหนังสือนี้ โดยตลอดแล้ว เห็นว่าเป็นการถูกต้อง จึงมีลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้ามีชื่อไว้ 1 (หนึ่ง) ฉบับ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ยึดถือไว้ 1 (หนึ่ง) ฉบับ และเก็บไว้ที่สำนักงานการเงิน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อีก 1 (หนึ่ง) ฉบับ ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้ (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....) คำยินยอมของคู่สมรส ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ต.ครก/ชอ.....ต.นบ.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....สัญญาที่..... คู่สมรสของ.....ได้รับทราบข้อความในหนังสือรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระหนี้ ของ.....แล้วยินยอมให้.....ทำสัญญาฉบับนี้ ลงชื่อ.....ผู้ยินยอม (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....) ลงชื่อ.....พยาน (.....)

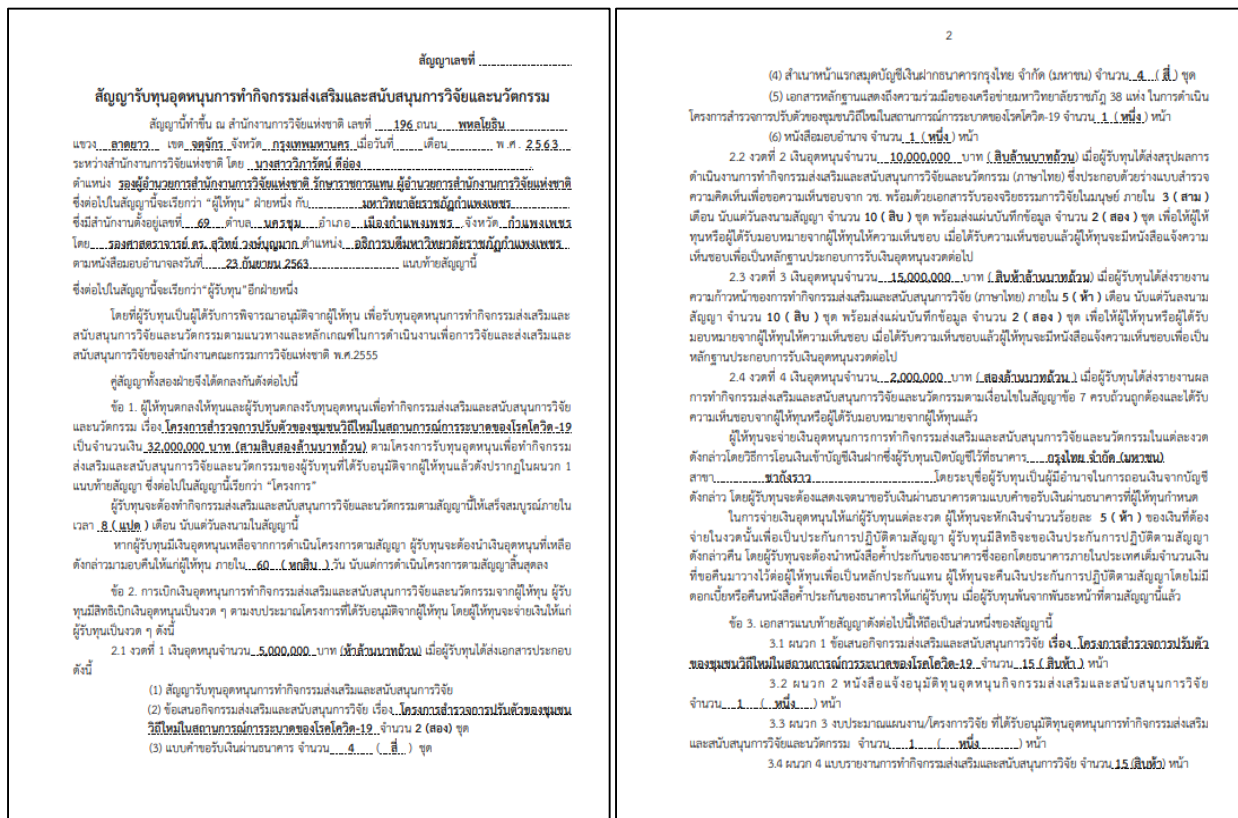
ภาพที่ ๓.๘ ตัวอย่างแบบหนังสือรับสภาพหนี้ผ่อนชำระหนี้กรณีผิดสัญญาชำระเงิน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ภายในประเทศหรือต่างประเทศ

๓.๒.๕ สัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติ หน่วยงานของรัฐต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งแบบของสัญญาประเภทต่าง ๆ กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น ในการจัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัย นิตินทรต้องนำรูปแบบของสัญญาดังกล่าวมาใช้บังคับ หากจะดำเนินการให้มีข้อกำหนดในสัญญาแตกต่างไปจากบทบัญญัติดังกล่าว ต้องเสนอให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓.๒.๖ สัญญา Memorandum of Understanding (MOU) หรือเรียกกันว่า บันทึกความเข้าใจ หมายถึง เอกสารที่บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ หรือความเข้าใจระหว่างองค์กร หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ซึ่งเมื่อทั้งสองฝ่ายมีความเห็นตรงกัน รับประทานถึงรายละเอียดในบันทึกข้อตกลง และยอมรับข้อตกลงที่ทำร่วมกันแล้ว ตัวแทนผู้มีอำนาจของทั้งสองฝ่ายจะลงนามในบันทึกข้อตกลงนั้น เพื่อรับรองว่า ทั้งสองฝ่ายพึงพอใจกับข้อตกลงที่ทำร่วมกัน และ MOU ฉบับนี้ก็จะมิมีผลบังคับใช้เมื่อทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในเอกสารนั้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังปรากฏในภาพที่ ๓.๙ แสดงตัวอย่าง สัญญา Memorandum of Understanding (MOU)

ภาพที่ ๓.๙ แสดงตัวอย่าง สัญญา Memorandum of Understanding (MOU)

3

3.5 หมวด 5 บันทึกข้อตกลง เรื่อง ความเห็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 1 (หนึ่ง) หน้า

3.6 หมวด 6 บันทึกข้อตกลงเรื่อง การให้ความยินยอมเปลี่ยนแปลงอัตราการใช้จ่ายเงินจำนวน 1 (หนึ่ง) หน้า

ภายใต้บังคับแห่งข้อ 9 ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับและในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเองหรือมีข้อขัดแย้ง ผู้รับทุนจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ทุน โดยผู้รับทุนไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ให้ทุน

ข้อ 4. ผู้รับทุนจะต้องเริ่มดำเนินการตามโครงการที่นับแต่วันลงนามสัญญานี้ หากผู้รับทุนมิได้ดำเนินการโครงการภายใน 30 (สามสิบ) วัน นับจากรับลงนามสัญญานี้ให้ผู้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

ข้อ 5. ผู้รับทุนได้ทราบ และเข้าใจเนื้อหาและหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานเพื่อการวิจัยและส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2555 และปฏิบัติตามแนวทางและหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว ตลอดจนกฎหมายระเบียบและข้อกำหนดซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการนี้ ทั้งนี้มีผลใช้บังคับในปัจจุบันและที่จะออกใช้บังคับต่อไปในภายหน้าโดยเคร่งครัด

ข้อ 6. ผู้รับทุนจะต้องใช้เงินอุดหนุนที่ได้รับจากผู้ให้ทุนตามข้อ 2 เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการในสัญญานี้เท่านั้น

ในกรณีที่ผู้ทุนประสงค์ที่จะพิจารณาว่าดำเนินการของผู้รับทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ผู้ให้ทุนจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดโดยผู้รับทุนไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ให้ทุน

ข้อ 7. ผู้รับทุนมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมแก่ผู้ให้ทุนอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

7.1 สรุปผลการดำเนินงานการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม (ภาษาไทย) จำนวน 10 (สิบ) ชุด ซึ่งประกอบด้วยรายงานสรุปความคืบหน้าเห็นชอบจาก วช. พร้อมด้วยเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พร้อมส่งแนบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 (สอง) ชุด ภายใน 3 (สาม) เดือนนับแต่วันลงนามสัญญา

7.2 รายงานความก้าวหน้าของการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย (ภาษาไทย) จำนวน 10 (สิบ) ชุด ส่งแนบแนบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 (สอง) ชุดภายใน 5 (ห้า) เดือน นับแต่วันลงนามสัญญา

7.3 รายงานผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (ภาษาไทย) ตามแบบรายงานผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในหมวด 4 จำนวน 10 (สิบ) ชุด พร้อมส่งแนบแนบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 (สอง) ชุดภายใน 7 (เจ็ด) เดือน นับแต่วันลงนามสัญญา

7.4 รายงานผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (ภาษาไทย) ตามแบบรายงานผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในหมวด 4 หลังจากรายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุนแล้ว โดยระบุข้อความที่หน้าปกว่า **"ได้รับทุนอุดหนุนการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ" ประจำปีงบประมาณ 2563** ให้มีราคาของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย จำนวน 10 (สิบ) ชุด พร้อมส่งแนบแนบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 (สอง) ชุดภายใน 8 (แปด) เดือน นับแต่วันลงนามสัญญา

4

เมื่อผู้ให้ทุนหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนให้ความเห็นชอบรายงานดังกล่าวในวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ให้ทุนจะมีหนังสือแจ้งความเห็นชอบเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการวิจัยเงินอุดหนุนงวดสุดท้าย

ผู้รับทุนจะให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้ทุนและผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนในการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ในกรณีที่ผู้ให้ทุนหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้รับทุนแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ผู้ให้ทุนหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนกำหนดทั้งสิ้น โดยผู้รับทุนจะต้องดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อน ผู้ให้ทุนจะออกหนังสือแจ้งความเห็นชอบดังกล่าวในวรรคสอง

ข้อ 8. ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุใดๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของผู้ให้ทุน หรือเหตุจากพฤติกรรมอันใดอันหนึ่งที่คู่สัญญาไม่ได้อำนาจตามกฎหมายทำให้ผู้รับทุนไม่สามารถทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้ให้ทุนมีสิทธิสั่งระงับโครงการชั่วคราว และผู้รับทุนมีสิทธิได้รับการขยายเวลาทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมออกไป โดยที่ผู้ทุนยินยอมที่จะให้ผู้รับทุนจะพิจารณาถึงระงับโครงการหรือขยายเวลาทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามที่เห็นสมควร

ข้อ 9. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญานี้ ให้ตกเป็นของผู้ให้ทุนและผู้รับทุน เว้นแต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นก่อนลงนามในสัญญานี้ และให้นำมาพิจารณาควบคู่กับสัญญา ส่วนการจัดสรรประโยชน์ และการรักษาสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุนที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป

ข้อ 10. สิทธิในการขอรับสิทธิบัตรหรือเอกสารสงวนสิทธิใดๆ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นผลมาจากการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุนที่จะประกาศใช้บังคับต่อไป

ข้อ 11. ในการที่ผู้รับทุนจะนำผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับทุนตามสัญญานี้ไปทำทั้งในหรือต่างประเทศในส่วนเผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใดหรือสื่อใดๆ หรือในการสาธิตแก่สาธารณชนไม่ว่า ณ ที่ใด ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุน แต่ทั้งนี้ ผู้รับทุนจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ให้ทุนและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้ให้ทุนกำหนดก่อน จึงจะเผยแพร่หรือสาธิตได้ การให้อุญาตของผู้ให้ทุนนี้เป็นเหตุให้ผู้รับทุนหลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นตามมาจากการเผยแพร่ดังกล่าว กรณีผู้รับทุนได้รับอนุญาตจากผู้ให้ทุนให้มีการตีพิมพ์ผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมได้แล้ว ผู้รับทุนจะต้องแจ้งความไว้ที่หน้าปกว่า **"ได้รับทุนอุดหนุนการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ"** This research and innovation activity is funded by National Research Council of Thailand (NRCT) และให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

5

ในกรณีที่ผลการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมอันเนื่องมาจากโครงการนี้จะนำไปสู่การประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้รับทุนจะต้องไม่นำผลงานอันเนื่องมาจากโครงการนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใดๆ จนกว่าผู้ให้ทุนจะได้ดำเนินการขอรับสิทธิบัตรเพื่อการประดิษฐ์หรือออกแบบผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ในกรณีที่ผู้รับทุนประสงค์จะนำผลงานอันเนื่องมาจากโครงการนี้ไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือในการใดๆ อันก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทน ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ได้ผู้ให้ทุนกำหนดและได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ให้ทุนก่อน

ข้อ 12. ในกรณีที่ผู้รับทุนละทิ้งงานตามโครงการในสัญญานี้ หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง ผู้ให้ทุนจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับทุนทราบโดยจะกำหนดระยะเวลาพอสมควรเพื่อให้ผู้รับทุนปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญา หากผู้รับทุนไม่ปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ผู้ให้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที ในกรณีที่ดังกล่าวผู้รับทุนจะต้องชดเชยคืนเงินอุดหนุนทั้งหมด หรือบางส่วนตามที่ผู้ให้ทุนเห็นสมควร รวมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 (เจ็ดจุดห้า) ต่อปี ภายใน 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับทุนทราบ ทั้งนี้ในกรณีเกิดความเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้ให้ทุน ผู้ให้ทุนมีสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้รับทุนอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมต่อไปได้ หรือไม่อาจทำให้แล้วเสร็จได้และประสงค์ขอยุติโครงการที่ได้รับทุน ผู้รับทุนต้องยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวต่อผู้ให้ทุน และถือว่าผู้รับทุนผิดสัญญา ซึ่งผู้รับทุนต้องรับผิดชอบความในวรรคนี้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนพิจารณาเห็นว่าทำการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับทุนจะล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดสัญญา หรือจะนิยามเกินกว่าระยะเวลาโครงการที่รับทุนอันเป็นเหตุให้โครงการของผู้รับทุนจะไม่เป็นประโยชน์อีกต่อไป ผู้ให้ทุนมีสิทธิจะระงับการจ่ายเงินอุดหนุนและบอกเลิกสัญญาตามวิธีการที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้รับทุนต้องดำเนินการและรับผิดชอบความในวรรคหนึ่งด้วย

ข้อ 13. ผู้รับทุนรับรองว่าราคาเอกสารหรือข้อความใดๆ อันปรากฏในเอกสารซึ่งผู้รับทุนได้ยื่นเพื่อขอรับทุนหรือต่อคำใดๆ ซึ่งผู้รับทุนได้แจ้งแก่ผู้ให้ทุนเพื่อขอรับทุนตามสัญญานี้ รวมทั้งเอกสารในรายงานการทำการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมของโครงการที่เสนอต่อผู้ให้ทุนเป็นความเจริญทุกประการและยินยอมให้ตรวจต่อไป

ข้อ 14. หากมีค่าภาษีอากร ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกิดขึ้นจากการได้รับเงินอุดหนุนตามสัญญานี้หรือค่าใช้จ่ายใดๆ ที่เรียกเก็บโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุนแต่เพียงฝ่ายเดียวและเมื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในข่ายได้รับการสนับสนุนเงินทูลเกล้าฯ ได้สัญญานี้

ข้อ 15. ผู้รับทุนจะรับผิดชอบโดยลำพังต่อภาระเมื่อดำเนินการปฏิบัติแห่งกฎหมายหรือสิทธิใดๆ ในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลภายนอก ซึ่งผู้รับทุนนำมาใช้ปฏิบัติงานตามโครงการในสัญญานี้

6

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานของแต่ละฝ่ายและต่างเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

(ลงชื่อ)..... ผู้ให้ทุน
(นางสาวภาวรัตน์ สีอ่อน)
รองผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

(ลงชื่อ)..... ผู้รับทุน
(รศ.ศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ วงษ์บุญมาก)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

(ลงชื่อ)..... พยานผู้ให้ทุน
(นางสาวสุดาภรณ์ เกียรติพาณิชย์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ)..... พยานผู้รับทุน
(รศ.ศาสตราจารย์ ดร.ปาจรีย์ ผลประเสริฐ)
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓.๓ กระบวนการตรวจร่างสัญญา

ในการตรวจร่างสัญญานั้น หลังจากที่ได้ดำเนินการขอรับทุนการศึกษา หรือดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการทำสัญญา MOU หรือได้รับอนุมัติและมีคำสั่งให้เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

แล้วแต่กรณี และได้คู่สัญญาที่จะทำสัญญากับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรแล้ว เจ้าของเรื่องจะจัดทำบันทึกข้อความความสำคัญ และวัตถุประสงค์ในการจัดทำสัญญาร่างสัญญา พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับร่างสัญญาส่งมายังงานการเจ้าหน้าที่และนิติการเพื่อให้ดำเนินการตรวจร่างสัญญาก่อนที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้รับมอบอำนาจจะลงนามในสัญญา หลังจากนั้นนิติการจะรวบรวมเอกสาร ตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องของเอกสารเพื่อตรวจร่างสัญญาให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้สัญญาที่สมบูรณ์นำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นต่อไป ดังนั้น กระบวนการในการตรวจร่างสัญญา จึงควรมีรายละเอียดของโครงสร้างสัญญา ดังนี้

๓.๓.๑ ชื่อสัญญา เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้น และมีผลต่อการตีความสัญญาแต่ละฉบับ โดยบ่งบอกถึงเจตนาในการทำสัญญา เนื้อหาโดยรวม ลักษณะของสัญญา และวัตถุประสงค์ในการทำสัญญา ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสัญญาในแต่ละประเภท ดังนั้นในการกำหนดชื่อของสัญญาจะต้องมีความชัดเจน กะทัดรัด และตรงตามเนื้อหาของสัญญานั้น ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงลักษณะของสัญญานั้น ๆ ได้ว่าเป็นสัญญาประเภทใด เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่า เป็นต้น ซึ่งสัญญาแต่ละประเภทย่อมมีลักษณะเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ในการทำสัญญา รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสัญญาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ในการตรวจร่างสัญญาแต่ละประเภท จึงต้องพิจารณาชื่อสัญญาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการทำสัญญา เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดในการบริหารและจัดการเกี่ยวกับสัญญานั้น

ข้อสังเกต เรื่องของการตีความสัญญาจากชื่อสัญญา แม้ว่าโดยหลักแล้ว กรณีปรากฏว่าใช้ชื่อสัญญาอย่างหนึ่ง แต่ข้อความในสัญญาไม่สอดคล้องตรงกันแล้ว หากมีกรณีเกิดข้อสงสัยการตีความหรือการบังคับใช้ให้เป็นไปตามสัญญาต้องพิจารณาจากสาระสำคัญของสัญญาหรือเนื้อหาของสัญญาเป็นหลักก็ตาม แต่การกำหนดชื่อของสัญญาก็ถือเป็นส่วนที่มีความสำคัญ เนื่องจากในบางครั้งเมื่อข้อกำหนดในสัญญาไม่มีความชัดเจน ในการตีความอาจต้องพิจารณาจากชื่อของสัญญานั้น ประกอบด้วยเพื่อดูว่าแท้จริงแล้วคู่กรณีมีเจตนารมณ์ในการทำสัญญาดังกล่าวเป็นประการใด ดังนั้น การกำหนดชื่อสัญญาไม่ตรงกับเนื้อหาของสัญญาหรือวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสัญญา อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสะดวกในการอ้างอิง รวมถึงการกำหนดเนื้อหาของสัญญาแต่ละประเภทที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาให้คลาดเคลื่อนไปจากวัตถุประสงค์ที่แท้จริงได้

๓.๓.๒ สถานที่ทำสัญญาหรือสถานที่ลงนามในสัญญา สถานที่ทำสัญญาโดยหลักแล้วเป็นการแสดงให้เห็นว่าสัญญานั้นเกิดขึ้นที่ใด ซึ่งสถานที่ทำสัญญาที่กำหนดนี้จะมีผลในทางกฎหมายเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นว่าอยู่ในเขตอำนาจของศาลใดในการพิจารณาคดี อีกทั้งยังมีความสำคัญในแง่ของการใช้กฎหมายในกรณีเป็นเรื่องกฎหมายขัดกันหรือกรณีเรื่องการติดต่อการแสดมปีอีกด้วย เช่น เรื่องเขตอำนาจศาลในการฟ้องคดี

ข้อสังเกต การไม่ระบุสถานที่ทำสัญญาไม่มีผลทำให้สัญญาที่ทำให้สัญญาที่สร้างขึ้นนั้นเสียไปทั้งฉบับแต่อาจมีผลในประเด็นเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลที่จะพิจารณาคดีได้โดยตรง เนื่องจากสถานที่การทำสัญญาเป็นข้อกำหนดตกลงระหว่างคู่สัญญาว่ากรณีหากเกิดข้อพิพาทและมีการฟ้องร้องที่ต้องบังคับกันตามสัญญา นอกเหนือไปจากภูมิลำเนาของจำเลยแล้ว คู่สัญญาจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลใดซึ่งโดยหลักแล้วบุคคลย่อมมีสิทธิ

เสนอคำฟ้องต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔ (๑) ที่กำหนดว่า เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น คำฟ้องให้เสนอต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลไม่ว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่ โดยกรณีนี้ถือว่าสถานที่ทำสัญญาเป็นท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้นคู่สัญญาย่อมมีสิทธิเสนอคำฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ทำสัญญาอันเป็นท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้นได้ด้วย

๓.๓.๓ วันที่ทำสัญญา การระบุวันที่ทำสัญญามีความสำคัญในผลทางกฎหมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มต้นของการมีนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน การนับระยะเวลาผูกพันตามสัญญา หรือการใช้นับวันของสัญญา โดยปกติแล้ววันที่ทำสัญญาจะเป็นวันที่มีการลงนามในสัญญานั้นเพื่อมีผลบังคับ เช่น “สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เลขที่ ๖๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔” นั้นหมายความว่า สัญญาฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น วันที่ทำสัญญาจึงเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในเนื้อหาของสัญญาให้คู่สัญญาต้องปฏิบัติต่อกัน เช่น กำหนดการส่งมอบ กำหนดการชำระราคา การนับอายุความ เป็นต้น

ข้อสังเกต แม้ว่าการไม่ระบุวันที่ทำสัญญา จะไม่ทำให้สัญญาเสียเปล่าแต่อย่างใด แต่อาจก่อให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายตามมาได้ เช่น จะถือว่าสัญญานั้นเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใดหรือทำนองเดียวกันอาจมีประเด็นว่าอายุความจะเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใด อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้สัญญา จึงควรระบุวันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับให้ชัดเจนทุกครั้ง

๓.๒.๔ ชื่อและที่อยู่ของคู่สัญญา โดยทั่วไปแล้วชื่อของคู่สัญญาและที่อยู่ของคู่สัญญาจะปรากฏอยู่ในวรรคแรกหรือส่วนต้นของสัญญา โดยข้อมูลส่วนนี้ต้องระบุชื่อและที่อยู่ตามกฎหมายของผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา รวมถึงระบุสถานะที่จะใช้เรียกขานคู่สัญญาแต่ละฝ่าย เพื่อให้ทราบถึงสถานะของคู่สัญญาว่าอยู่ในฐานะใดในสัญญา เช่น ผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง ผู้รับทุน ผู้ให้ทุน เป็นต้น ซึ่งจะระบุฐานะเอาไว้ท้ายชื่อและที่อยู่ของคู่สัญญาฝ่ายนั้นเพื่อใช้เรียกขานคู่สัญญาและเป็นการบ่งบอกถึงสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาแต่ละฝ่ายได้อย่างชัดเจนซึ่งในการทำสัญญา คู่สัญญาผู้เข้าทำสัญญาจะต้องเป็นบุคคลตามกฎหมายโดยอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ซึ่งบุคคลที่จะเป็นคู่สัญญาในการเข้าทำสัญญาฉบับหนึ่ง ๆ จะต้องเป็นผู้มีอำนาจกระทำการและมีความสามารถในการทำนิติกรรมตามกฎหมายด้วย กล่าวคือ หากคู่สัญญาเป็นบุคคลธรรมดา บุคคลนั้นจะต้องเป็นบุคคลผู้มีความสามารถในการทำนิติกรรมตามกฎหมาย และหากคู่สัญญาเป็นนิติบุคคล ผู้ที่จะเข้าเป็นคู่สัญญาและมีอำนาจลงนามในสัญญาต้องเป็นบุคคลที่มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลตามกฎหมายด้วย ในการระบุชื่อคู่สัญญา ถือเป็นองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญประการหนึ่งของสัญญา และเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้เนื่องจากการระบุตัวบุคคลผู้เข้าทำสัญญา และสร้างนิติสัมพันธ์ให้ผลของสัญญาที่ทำขึ้นนั้นตกอยู่กับตนเอง กล่าวคือ เป็นการระบุส่วนที่เป็นสาระสำคัญเพื่อทราบว่าคู่สัญญาเป็นใคร และสัญญาทำขึ้นเพื่อกำหนดนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใดบ้าง หากมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการบังคับตามสัญญา คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะได้ใช้สิทธิเรียกร้อง โดยยื่นฟ้องคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งต่อศาลให้ปฏิบัติตามสัญญาได้อย่างถูกต้อง ทำนองเดียวกันกับข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ของคู่สัญญาที่ถือเป็นข้อกำหนดที่มีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากเป็นเครื่องบ่งบอกถึงสถานที่ในการติดต่อและ

รับส่งคำบอกกล่าวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบอกกล่าวกรณีผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญา รวมทั้งเป็นสิ่งที่ใช้วินิจฉัยถึงเขตอำนาจศาลเมื่อเกิดข้อพิพาทกรณีที่ต้องฟ้องคดีต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาลอีกด้วย

สำหรับคู่สัญญาฝ่ายผู้ให้สัญญา หรือผู้ว่าจ้าง หรือผู้ซื้อนั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครอง หรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงสามารถทำนิติกรรมได้ โดยผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาจะเป็นหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ เว้นแต่หัวหน้าส่วนราชการจะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นในส่วนราชการปฏิบัติราชการแทน ส่วนคู่สัญญาอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเอกชนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ซึ่งวิธีการได้มาซึ่งตัวคู่สัญญาฝ่ายผู้รับสัญญาจะต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่กำหนดไว้ ได้แก่ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้ง กฎหมายและระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกต กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายผู้รับสัญญาเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นรัฐวิสาหกิจผู้เข้าเป็นคู่สัญญาจะต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลและผู้มีอำนาจลงนามแทนจะต้องเป็นผู้แทนนิติบุคคลตามกฎหมายหรือเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้กระทำการแทนในนามหน่วยงานนั้น ซึ่งอาจพิจารณาจากกฎหมายจัดตั้งและบริหารของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นหลัก ส่วนกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายรับเป็นเอกชนและเป็นบุคคลธรรมดา ต้องพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีความสามารถในการทำนิติกรรมตามกฎหมายหรือไม่ และหากคู่สัญญาเอกชนนั้นเป็นนิติบุคคล ผู้ที่จะเข้าเป็นคู่สัญญาได้ต้องเป็นผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นตามกฎหมาย ซึ่งอาจพิจารณาได้จากหนังสือรับรองการจดทะเบียนจัดตั้งหุ้นส่วนบริษัทหรือข้อบังคับของบริษัท และกรณีที่ผู้กระทำการแทนนิติบุคคลได้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นเข้าดำเนินการแทน ก็ต้องพิจารณารายละเอียดและความสมบูรณ์ของการมอบอำนาจนั้นประกอบด้วย เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้มอบอำนาจ ว่าเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ การมอบอำนาจอยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลหรือไม่ มีกำหนดเวลาและข้อจำกัดขอบเขตในการมอบอำนาจหรือไม่ รวมถึงมีการปิดอากรแสตมป์ถูกต้องหรือไม่ เป็นต้น

๓.๒.๕ เจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของสัญญา เป็นเครื่องบ่งบอกว่าสัญญานั้นมีความมุ่งประสงค์ต่อการชำระหนี้อย่างไร ซึ่งเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ทำนั้นต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานรัฐนั้นกำหนดด้วย ทั้งนี้ ในการทำสัญญา คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องแสดงเจตนารมณ์ให้เห็นว่ามีความประสงค์ตรงกันในการเข้าทำสัญญานั้น ๆ จึงทำให้เกิดสัญญาขึ้น เจตนารมณ์ของสัญญาอาจมีที่มาจากนโยบายของหน่วยงานนั้นเอง หรือออกมาจากมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งออกมาใช้บังคับกับสัญญานั้น

อย่างไรก็ดี ในสัญญาสำเร็จรูปตามแบบมาตรฐานทั่วไป มักไม่ปรากฏข้อความเจตนารมณ์อยู่ในร่างสัญญา แต่มักจะปรากฏเนื้อหาพรรคเจตนารมณ์อยู่ในสัญญาที่มีความสำคัญมากเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากสัญญาสามารถค้นเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ในการทำสัญญาได้จากเนื้อหาของสัญญาโดยรวมทั้งหมดได้อยู่แล้ว

๓.๒.๖ เนื้อหาของสัญญาและความละเอียดของสัญญา เนื้อหาของสัญญาควรมีความละเอียดของสัญญาในแง่ของการครอบคลุมประเด็นข้อตกลง การดำเนินการหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมด แต่ข้อ

ปฏิบัติต่าง ๆ ของสัญญาต้องมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างพอสมควร การเขียนละเอียดเจาะจงเกินไป อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ เนื่องจากเราอาจลืมหรือยังมีสิ่งที่เราขังนึกไม่ถึงได้เมื่อเขียนสัญญา ส่วนตัวเนื้อหาของสัญญานั้นเป็นส่วนที่กำหนดและเงื่อนไขที่คู่สัญญาตกลงซึ่งประกอบด้วยส่วนที่เป็นข้อกำหนดและเงื่อนไขเฉพาะและส่วนที่เป็นข้อกำหนดและเงื่อนไขทั่วไป ซึ่งเนื้อหาของสัญญาส่วนใหญ่จะมีข้อสัญญาที่เป็นหลัก ดังนี้

(๑) ขอบเขตของข้อตกลง และเอกสารแนบท้ายสัญญา ในการทำสัญญานั้นสิ่งที่จะต้องควรพิจารณาก่อนก็คือ สัญญาที่จะทำกันมีวัตถุประสงค์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพราะถ้าเป็นวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำสัญญาเป็นเรื่องต้องห้ามตามกฎหมายหรือผิดกฎหมาย สัญญานั้นก็เป็นโมฆะหรือเสียเปล่า และถ้ามีวัตถุประสงค์เป็นไปตามกฎหมายแล้ว ก็จะต้องพิจารณาถึงความสามารถของคู่สัญญาว่ากฎหมายให้สิทธิทำได้หรือไม่เพียงใด เช่น กรณีที่คู่สัญญาเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ บุคคลวิกลจริต บุคคลผู้เสมือนไร้ความสามารถ กรณีที่คู่สัญญามีคู่สมรสหรือการทำสัญญาบางกรณีต้องได้รับอนุญาตจากศาล ดังนั้นเรื่องของความสามารถของบุคคลที่จะทำสัญญาได้ดังกล่าวจึงเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลให้สัญญาต้องเป็นโมฆะโดยอาจถูกบอกล้างได้ ซึ่งเป็นโมฆะหรือเสียเปล่าตั้งแต่แรกเมื่อได้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความสามารถของผู้จะเป็นคู่สัญญาแล้ว ลำดับต่อไปที่ควรพิจารณาก็คือเจตนาของคู่สัญญา ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักของการทำนิติกรรมสัญญา เช่น ต้องกระทำด้วยใจสมัครอันเป็นเจตนาที่แท้จริง และมุ่งจะผูกพัน หรือให้ความผูกพันกันตามกฎหมาย เป็นต้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องแสดงเจตนารมณ์ให้เห็นว่า มีความประสงค์ตรงกันในการเข้าทำสัญญานั้น ๆ จึงทำให้เกิดสัญญาขึ้น เจตนารมณ์ของสัญญาอาจมีที่มาจากนโยบายของหน่วยงานนั่นเอง หรือออกจากมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งออกมาใช้บังคับสัญญานั้น

(๒) เอกสารแนบท้ายสัญญา เอกสารแนบท้ายสัญญาเป็นเอกสารรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามสัญญา เช่น สัญญาซื้อขายสินค้าหลายรายการจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับรายการสินค้า รวมทั้งคุณสมบัติราคา กำหนดเวลาส่งมอบ และวิธีการส่งมอบ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้หากกำหนดไว้ในตัวสัญญาก็จะทำให้ส่วนที่เป็นตัวสัญญามีรายละเอียดมากเกินไปโดยไม่จำเป็น ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการพิจารณาและการปฏิบัติตามสัญญา จึงได้มีการแยกส่วนที่เป็นรายละเอียดออกต่างหาก โดยกำหนดให้เป็นเอกสารแนบท้ายมีฐานะและความสำคัญ ในลักษณะที่เป็นสัญญาด้วย และหากมีปัญหาในการตีความก็จำเป็นต้องพิจารณารายละเอียดในเอกสารแนบท้ายสัญญาร่วมด้วย เพื่อให้การปฏิบัติตามสัญญามีความชัดเจน ถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคู่สัญญา ทั้งนี้ การกำหนดให้เอกสารแนบท้ายสัญญาเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานั้น ในตัวสัญญาจะต้องกำหนดข้อความเชื่อมโยงมายังเอกสารแนบท้ายสัญญาด้วย เช่น สัญญาก่อสร้างก็ต้องระบุให้ผู้รับจ้างต้องก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนและรายละเอียดของงานตามที่ระบุในเอกสารแนบท้ายสัญญา เป็นต้น

ข้อสังเกต เอกสารแนบท้ายสัญญา เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนของบริษัทซึ่งเป็นคู่สัญญาควรต้องเป็นหนังสือรับรองการจดทะเบียนซึ่งมีความเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับสถานะของบริษัท กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามสัญญา รายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนทุนการจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งแสดงถึงสถานะการเงินเบื้องต้นของบริษัท หนังสือรับรองการจดทะเบียนของบริษัทที่จะนำมาแนบท้ายสัญญาเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา

จึงควรได้รับการรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เป็นระยะเวลาที่ปัจจุบันมากที่สุดก่อนที่ คู่สัญญาจะได้มีการลงนามในสัญญา

๓.๒.๗ สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา

สัญญาก่อให้เกิดผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างคู่สัญญา ซึ่งความผูกพันนี้คือ “หนี้” ซึ่ง คู่สัญญามีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อกันในลักษณะ ๓ ประการ ดังนี้

(๑) สัญญาซึ่งก่อให้เกิดหน้าที่ซึ่งคู่สัญญาจะต้องกระทำให้แก่กัน เช่น สัญญาจ้างเหมา ก่อสร้าง ฝ่ายผู้รับจ้างมีหน้าที่หรือหน้าที่ที่จะต้องกระทำการก่อสร้างจนแล้วเสร็จให้กับผู้ว่าจ้างฝ่ายผู้ว่าจ้างมีหน้าที่หรือหน้าที่ต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับจ้างตามที่ได้ตกลงกันได้

(๒) สัญญาซึ่งก่อให้เกิดหน้าที่ซึ่งคู่สัญญาจะต้องงดเว้นไม่กระทำ เช่น สัญญาเช่าอาคาร ฝ่ายผู้เช่ามีหน้าที่ตามเงื่อนไขของสัญญาที่ห้ามผู้เช่าทำการต่อเติมหรือตัดแปลงอาคารที่เช่า

(๓) สัญญาซึ่งก่อให้เกิดหน้าที่ซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะต้องส่งมอบทรัพย์สินให้แก่อีกฝ่าย หนึ่ง เช่น สัญญาซื้อขายครุภัณฑ์ ผู้ขายมีหน้าที่ส่งมอบครุภัณฑ์ตามที่ตกลงกันให้แก่ผู้ซื้อ ส่วนผู้ซื้อที่มีหน้าที่ต้อง ชำระราคาให้แก่ผู้ขาย เมื่อสัญญาก่อให้เกิดหน้าที่หรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อกันแล้ว คู่สัญญาซึ่งอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของ ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาฝ่ายที่เป็นลูกหนี้ปฏิบัติตามชำระหนี้ตามข้อตกลงในสัญญาได้ โดยฝ่ายที่อยู่ในฐานะ เป็นลูกหนี้จะปฏิเสธการชำระหนี้หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาไม่ได้ เว้นแต่ สัญญาซึ่งต่างฝ่ายต่างมีหนี้หรือ หน้าที่ต่อกัน ถ้าฝ่ายหนึ่งบิดพลิ้วไม่ชำระหนี้ อีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิที่จะไม่ชำระหนี้ได้ เช่น สัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงาน ถ้าผู้ขายไม่ส่งมอบอุปกรณ์สำนักงานให้ผู้ซื้อตามระยะเวลาที่กำหนดผู้ซื้อย่อมมีสิทธิปฏิเสธที่จะชำระราคาได้

ข้อสังเกต สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาจะต้องสอดคล้องกับกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๘ หลักประกัน กล่าวคือ หลักประกันที่ผู้เสนอราคาได้ยื่นต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อ เป็นหลักประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากกรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอ ผู้เสนอราคา หรือผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตาม กระบวนการซื้อหรือจ้าง หรือการออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ที่ต้องกำหนดไว้ในสัญญาเพื่อใช้เป็นประกันให้ ผู้ขายหรือผู้รับจ้างหรือคู่สัญญาฝ่ายเอกชนปฏิบัติตามสัญญา หากไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือทำให้เกิดความเสียหาย คู่สัญญาฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือผู้ซื้อหรือภาครัฐก็สามารถบังคับหรือริบหลักประกันนี้ได้ ซึ่งโดยหลักจะใช้เป็นหลักประกัน ตลอดอายุสัญญา ผู้ว่าจ้างหรือผู้ซื้อจะคืนหลักประกันสัญญาโดยไม่มีดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจ้างหรือผู้ขายเมื่อพ้นข้อ ผูกพันตามสัญญาแล้ว ซึ่งหลักประกันสัญญาจะแตกต่างจากหลักประกันการจ่ายเงินล่วงหน้าหรือหลักประกัน ผลงานหลักประกันการจ่ายเงินล่วงหน้า คือ กรณีที่ผู้รับจ้างหรือผู้ขายจะขอรับเงินล่วงหน้าไม่เกินร้อยละสิบห้าของ ค่าจ้างตามสัญญา เพื่อเป็นเงินเบื้องต้นในการเตรียมงานจ้างหรือพัสดุที่จะจัดหา โดยต้องนำหลักประกันเท่า จำนวนเงินร้อยละสิบห้านั้นมามอบให้หน่วยงานของรัฐหลักประกันผลงานนั้น หน่วยงานของรัฐจะหักออกจากเงิน ค่าจ้างตามจำนวนเปอร์เซ็นต์หรือจำนวนเงินที่ตกลงกันในสัญญาในแต่ละงวดนั้น ๆ เพื่อใช้เป็นประกันผลงานใน งวดนั้น ๆ หากผลงานงวดใดชำรุดบกพร่องก่อนรับมอบงานงวดสุดท้าย หน่วยงานของรัฐก็สามารถนำเงินประกัน

ผลงานนั้นมาใช้จ่ายเป็นค่าแก้ไขหรือซ่อมแซมงานที่ชำรุดบกพร่องนั้นได้ เมื่อหน่วยงานของรัฐหักไว้กี่งวดหรือจำนวนหนึ่งตามที่ตกลงแล้ว ผู้รับจ้างก็สามารถขอคืนเงินจำนวนที่หักไว้นั้นไปได้ แต่ผู้รับจ้างจะต้องนำหลักประกันเท่าจำนวนเงินที่ขอคืนมามอบให้หน่วยงานของรัฐไว้เป็นประกันสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันการเสนอราคาหรือหลักประกันสัญญา (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐) ประกอบด้วย เงินสด เช็คหรือตราพท์ที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศ หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ทราบ โดยอนุโลมให้ใช้ตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด พันธบัตรรัฐบาล

การกำหนดมูลค่าหลักประกันการเสนอราคาและหลักประกันสัญญา ให้กำหนดมูลค่าเป็นจำนวนเต็มในอัตราร้อยละห้าของวงเงินงบประมาณหรือราคาพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้น เว้นแต่การจัดซื้อจัดจ้างที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ามีความสำคัญเป็นพิเศษ จะกำหนดอัตราสูงกว่าร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบก็ได้ (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๘)

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ยื่นข้อเสนอหรือเป็นผู้สัญญาไม่ต้องวางหลักประกัน (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๙) การคืนหลักประกัน ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ ผู้สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๑) หลักประกันการเสนอราคา ให้คืนให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ หรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาเห็นชอบรายงานผลคัดเลือกผู้ชนะการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญา หรือข้อตกลง หรือผู้ยื่นข้อเสนอได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว

หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่ผู้สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ผู้สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว การจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ต้องมีการประกันเพื่อความชำรุดบกพร่องให้คืนหลักประกันให้แก่ผู้สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามอัตราส่วนของพัสดุซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับมอบไว้แล้ว แต่ทั้งนี้จะต้องระบุไว้เป็น เงื่อนไขในเอกสารเชิญชวนและในสัญญาด้วย

กรณีการคืนหลักประกันที่เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ในกรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้สัญญาไม่มารับภายในกำหนดเวลาข้างต้น ให้รีบส่งต้นฉบับหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้สัญญา โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนโดยเร็วพร้อมกับแจ้งให้ธนาคารบริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ผู้ค้ำประกันทราบด้วย สำหรับหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ ของธนาคาร ให้คืนแก่ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐)

ข้อสังเกต

(๑) ควรตรวจสอบจำนวนหลักประกันให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) การต่ออายุสัญญา กรณีที่มีการต่ออายุสัญญาอาจกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักประกันใหม่

(๓) การวางหลักประกันสัญญา ต้องเป็นหลักประกันไม่มีกำหนดเวลา เพราะหลักประกันสัญญานั้นจะต้องวางจนกว่าจะพ้นภาระผูกพันตามสัญญา

(๔) การคืนหลักประกัน จะกำหนดให้คืนในกรณีใด โดยเฉพาะประเด็นที่ต้องพิจารณา คือกรณีพ้นข้อผูกพันตามสัญญา เมื่อผู้ขายหรือผู้รับจ้างมีหนังสือขอคืนหลักประกัน มหาวิทยาลัยควรตรวจสอบความชำรุดบกพร่องก่อนสิ้นสุดระยะเวลาในการรับประกัน โดยตรวจสอบภายใน ๑๕ วันกรณีประกันไม่เกิน ๖ เดือน หรือภายใน ๓๐ วัน กรณีประกันเกิน ๖ เดือนขึ้นไป

๓.๒.๙ วงเงินตามสัญญา ในการซื้อขาย การให้ทุน หรือการจ้าง จะต้องไม่เกินวงเงินที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยและจะต้องกำหนดในสัญญาให้ชัดเจน มีดังนี้

(๑) กรณีเป็นสัญญาซื้อขาย จะต้องกำหนดว่า “ผู้ซื้อจะชำระราคาสินค้าของซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน...บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้วเมื่อผู้ซื้อได้รับมอบสิ่งของถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว”

(๒) กรณีเป็นสัญญาจ้าง จะต้องกำหนดว่า “เงินค่าจ้างได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน...บาทตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมหรือราคาต่อหน่วยเป็นเกณฑ์” (หากเป็น “เหมารวม” หรือ ราคาต่อหน่วย” ก็ระบุตามข้อเท็จจริงที่จ้างว่า เป็นสัญญาจ้างเหมาหรือสัญญาจ้างราคาต่อหน่วยนั้น)

๓.๒.๑๐ การรับประกันความชำรุดบกพร่อง หมายถึง การรับประกันความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายที่เกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง อันเนื่องมาจากการใช้วัสดุไม่ถูกต้องหรือทำไว้ไม่เรียบร้อยหรือไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชา ส่วนระยะเวลาการรับประกันเป็นการกำหนดเวลาในการคืนหลักประกันแก่ผู้รับจ้าง โดยการกำหนดเวลาการรับประกันการชำรุดบกพร่อง

กรณีสัญญาจ้างให้กำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง เมื่องานเสร็จบริบูรณ์และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานแล้ว สำหรับกรณีสัญญาซื้อขายให้กำหนดเวลาที่ผู้ขายต้องรับประกันความชำรุดบกพร่องหรือข้อขัดข้องของสิ่งของและหน้าที่ของผู้ขายที่ต้องจัดการซ่อมแซมหรือแก้ไขให้ได้ดังเดิมภายในเวลาที่กำหนดแต่เนื่องจากข้อสัญญาว่าด้วยการรับประกันความชำรุดบกพร่อง มิใช่บทบัญญัติเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ดังนั้นคู่สัญญาอาจตกลงให้ยกเว้นความรับผิดชอบจากความชำรุดบกพร่องหรือตกลงให้รับผิดชอบมากกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ย่อมทำได้

ข้อสังเกต

(๑) ระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องขึ้นอยู่กับสิ่งของนั้น หรือลักษณะของงาน

(๒) ระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องจะสัมพันธ์กับการคืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา กรณีในสัญญาที่มีระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องของสิ่งของหรืออะไหล่ หรืออุปกรณ์ซึ่ง

มีระยะเวลาแตกต่างกัน จะถือเอาระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องของอะไหล่ หรืออุปกรณ์ที่มีระยะเวลา ยาวกว่าเป็นระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องของสัญญาหรือไม่

(๓) การนับระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องของงานซื้อหรืองานจ้างจะต้องเริ่ม นับถัดจากวันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบพัสดุ หรืองานครบถ้วนถูกต้อง

๓.๒.๑๑ การส่งมอบ การตรวจรับพัสดุ หรือการตรวจการจ้าง

โดยปกติระยะเวลาในการส่งมอบจะพิจารณาจากประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสำคัญซึ่ง เป็นการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน และจะต้องมีการกำหนดสถานที่ส่งมอบไว้ชัดเจนโดยส่วนใหญ่จะเป็น ที่ทำการของผู้ซื้อ หรือผู้ว่าจ้างในการส่งมอบนี้เป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลาและต้องกำหนดเงื่อนไขให้ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ในกรณีที่สิ่งของตามสัญญาหรืองานที่ส่ง มอบตามสัญญาต้องมีการทดสอบก่อนส่งมอบ ก็ต้องระบุเกี่ยวกับการดำเนินการทดสอบดังกล่าวไว้ในสัญญาด้วย ในขณะเดียวกันก็ต้องกำหนดรายละเอียด

ขั้นตอนการปฏิบัติให้ชัดเจน เช่น การส่งมอบของเป็นชุดที่ไม่สามารถแยกใช้งานได้ ก็ ต้องกำหนดให้ส่งทั้งหมดในคราวเดียวกัน หรือการส่งมอบล่าช้า ส่งมอบไม่ถูกต้องหรือส่งมอบไม่ครบถ้วนจะต้อง ดำเนินการแจ้งผู้ขายหรือผู้ส่งมอบโดยเร็ว เป็นต้นการตรวจรับพัสดุและการรับมอบงานนั้นเป็นไปตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๕ ตรวจรับ ณ ที่ทำการ ของผู้ใช้พัสดุ หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง โดยพัสดุหรืองานต้องถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาที่ได้ ตกลงกันไว้ ในกรณีเป็นงานจ้างจะต้องถูกต้องตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดของสัญญา ซึ่ง คณะกรรมการตรวจรับหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างจะต้องทำการตรวจพัสดุ โดยปกติให้ตรวจรับพัสดุในวันที่ ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำมาส่งและดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ส่วนงานจ้างก่อสร้างต้องตรวจภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน เมื่อตรวจรับพัสดุ หรืองานก่อสร้างถูกต้องครบถ้วน เรียบร้อยแล้ว จะมีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนำมาส่ง หรือวันที่ผู้รับจ้างก่อสร้างส่งมอบงาน ก่อสร้างนั้น

อนึ่ง การส่งมอบงานโดยแบ่งงานเป็นงวด ซึ่งการแบ่งงวดงานก็เพื่อประโยชน์การแบ่ง การเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างสามารถนำเงินไปใช้จ่ายหมุนเวียนได้ ซึ่งการส่งมอบงานเป็นสิทธิของผู้รับจ้าง หาก สัญญาไม่มีข้อกำหนดที่จะให้ผู้รับจ้างส่งมอบงานเป็นรายงวดเพื่อใช้งานในแต่ละงวด หากผู้รับจ้างได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนและส่งมอบงานทั้งหมดในคราวเดียวกัน ผู้รับจ้างย่อมส่งมอบได้ โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือ คณะกรรมการตรวจการจ้างมีหน้าที่ตรวจรับให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ในการรับงานของผู้รับจ้างในคราว เดียวกัน

ข้อสังเกต มติของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง จะต้อง เป็นมติที่เป็นเอกฉันท์ ไม่ใช่เสียงข้างมาก มติเอกฉันท์ หมายถึง มติตามองค์ประชุม เช่น กรรมการมี ๕ คนมาตรวจ รับหรือตรวจงาน ๓ คน มติเอกฉันท์คือ ๓ เสียง ไม่ใช่ ๕ เสียง ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือตรวจการ จ้างบางคนไม่ยอมรับพัสดุหรืองานก่อสร้างโดยทำความเห็นแย้งไว้แล้วให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อ

พิจารณาสั่งการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๐ (๖)

๓.๒.๑๒ การบอกเลิกสัญญา

การบอกเลิกสัญญาเป็นวิธีการระงับหนี้ตามสัญญา นอกเหนือจากการชำระหนี้ การปลดหนี้ การหักกลบลบหนี้ การแปลงหนี้ใหม่ หรือหนี้เคลื่อนที่กัน การเลิกสัญญาเป็นเพียงการระงับข้อผูกพันหรือหนี้ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การบอกเลิกสัญญาไม่ทำลายความผูกพันที่มีหรือเกิดขึ้นก่อนการเลิกสัญญา โดยหลักแล้วเมื่อคู่สัญญาใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่ตามเดิม เว้นแต่ในบางกรณีมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษในเรื่องนั้น ๆ การบอกเลิกสัญญาต้องบอกเลิกต่อคู่สัญญาถึงจะมีผลการบอกเลิกสัญญาย่อมทำได้ด้วย

การแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งหากเป็นการบอกเลิกสัญญาระหว่างบุคคลผู้อยู่ห่าง โดยระยะทางย่อมมีผลนับแต่การบอกเลิกไปถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง สิทธิการเลิกสัญญา มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๖ วรรคหนึ่งว่า “ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเลิกสัญญาโดยข้อสัญญาหรือโดยบทบัญญัติ แห่งกฎหมายการเลิกสัญญาเช่นนั้นย่อมทำได้ด้วยแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง” การเลิกสัญญาตามมาตรา ๓๘๖ เป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเลิกสัญญา และได้แสดงเจตนาเลิกสัญญาถึงคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งโดยชอบ ย่อมมีผลเป็นการเลิกสัญญา โดยสิทธิเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๘๖ มี ๒ ประการ คือ

(๑) สิทธิเลิกสัญญาโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๗ มาตรา ๓๘๘ และมาตรา ๓๘๙ เป็นหลักทั่วไปที่กล่าวถึงกรณีที่คู่สัญญา มีสิทธิเลิกสัญญาได้ สิทธิเลิกสัญญา โดยบทบัญญัติของกฎหมายแยกได้ ๒ กรณี คือ กรณีลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามมาตรา ๓๘๗ และมาตรา ๓๘๘ และกรณีการชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัยตามมาตรา ๓๘๙

(๒) สิทธิเลิกสัญญาโดยสัญญา โดยปกติคู่สัญญามักทำสัญญาโดยกำหนดสิทธิในการเลิกสัญญาทำนองเดียวกับบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๘๗ มาตรา ๓๘๘ และมาตรา ๓๘๙ อันเป็นหลักทั่วไป ซึ่งแม้จะไม่ได้กำหนดไว้ในสัญญาก็มีสิทธิเลิกสัญญาโดยบทบัญญัติของกฎหมายอยู่แล้ว แต่จะกำหนดซ้ำอีกก็ได้ ทั้งยังสามารถกำหนดสิทธิเลิกสัญญาไว้ในสัญญาแตกต่างจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ เนื่องจากกฎหมายเปิดโอกาสให้คู่สัญญาแสดงเจตนาเลิกสัญญาได้ตามประสงค์ เว้นแต่จะต้องห้ามโดยชัดแจ้งโดยกฎหมายหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และกฎหมายยังยอมรับให้คู่สัญญาตกลงกำหนดการเลิกสัญญาไว้ในสัญญาแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมายได้ด้วย อย่างไรก็ตาม มาตรา ๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มีข้อตกลงในสัญญา ๓ ประเภท คือ สัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการค้าหรือวิชาชีพ สัญญาสำเร็จรูป และสัญญาขายฝาก ที่ให้สัญญาสิ้นสุดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยอีกฝ่ายหนึ่งมิได้ผิดสัญญาในข้อสาระสำคัญอาจถือเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และให้มีผลบังคับได้เท่าที่เป็นธรรมพอสมควรแก่กรณี การบอกเลิกสัญญาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัด

จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ ให้อยู่ในดุลพินิจของ ผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญาหรือ
ข้อตกลงกับคู่สัญญา (๑) เหตุตามที่กฎหมายกำหนด (๒) เหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงาน
หรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด (๓) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือใน
สัญญาหรือข้อตกลง (๔) เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือ
ข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาได้เฉพาะในกรณี ที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐโดยตรงหรือเพื่อประโยชน์
สาธารณะ หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของ หน่วยงานของรัฐในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้นต่อไป
ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง หรือการบอกเลิกสัญญา หรือข้อตกลงนั้นเป็น
กรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้เรียกค่าปรับ แล้วแต่กรณี หากคู่สัญญาเห็นว่า หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดชอบใช้
ค่าเสียหาย คู่สัญญาจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าเสียหายก็ได้

ในการนี้ หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้น
โดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเป็นเช่นใดแล้ว หากคู่สัญญายังไม่พอใจในผลการ
พิจารณา ก็ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายตามสัญญาต่อไป

๓.๒.๑๓ ผลของการเลิกสัญญา

ผลต่อคู่สัญญา หากคู่สัญญาได้ตกลงกันในสัญญาถึงผลของการเลิกสัญญาไว้เป็น
ประการใดผลย่อมเป็นไปตามที่ตกลงกัน โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการเลิกสัญญาโดยบทบัญญัติของกฎหมาย
อีก แต่หากคู่สัญญาไม่กำหนดไว้ในสัญญาผลจึงเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาตรา ๓๙๑ ผลต่อบุคคลภายนอก การเลิกสัญญาไม่กระทบกระเทือนต่อบุคคลภายนอกที่ถือว่าได้สิทธิไป
โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วเพราะมีเหตุอันจะอ้างได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖

ข้อสังเกต

(๑) มูลเหตุแห่งการเลิกสัญญา มีกรณีใดบ้างและการใช้สิทธิเลิกสัญญาต้องทำอย่างไร

(๒) ภายหลังจากการเลิกสัญญา ควรตรวจสอบว่ามหาวิทยาลัยมีสิทธิอะไรหลังจากการบอก
เลิกสัญญา เช่น การริบหลักประกัน การเรียกค่าจ้างเพิ่มเพราะการจ้างบุคคลอื่น การเรียกเอาค่าใช้จ่ายในการ
ควบคุมงานเมื่อต้องจ้างบุคคลอื่นควบคุมงาน การเรียกค่าเสียหาย เป็นต้น

๓.๒.๑๔ ค่าปรับ ในสัญญามีความหมายเช่นเดียวกับเบี้ยปรับตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ซึ่งหมายถึงค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่คู่สัญญากำหนดไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเกิด
ความเสียหายขึ้นจริง โดยคู่สัญญาฝ่ายที่เป็นลูกหนี้ซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ตาม
สัญญาได้ให้สัญญาว่า ถ้าตนไม่ชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควร คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตาม
สัญญานั้นมีอำนาจที่จะริบหรือเรียกเอาเบี้ยปรับอันเกิดจากการนั้นได้ ซึ่งต่างกับค่าเสียหายโดยทั่วไปที่เป็นสิทธิอัน
เกิดขึ้นจากสภาพบังคับของกฎหมายภายหลังจากที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว

ในการเข้าทำสัญญานั้น โดยทั่วไปกฎหมายไม่ได้บังคับว่าคู่สัญญาจะต้องกำหนดเบี้ยปรับ
หรือค่าปรับไว้ ดังนั้น หากคู่กรณีประสงค์จะมีข้อสัญญาในเรื่องนี้ด้วยจึงต้องตกลงกันและกำหนดลงในสัญญาอัน
ก่อให้เกิดหนี้ขึ้น ซึ่งข้อกำหนดในเรื่องค่าปรับในสัญญาที่คู่สัญญาจะกำหนดไว้ในสัญญานี้ ต้องไม่ขัดกับหลักการที่

กำหนดไว้ในตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตลอดจนหลักเกณฑ์ในระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำสัญญาฉบับนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

ดังนั้นในการปฏิบัติจึงต้องนำ หลักเกณฑ์เรื่องค่าปรับที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๒

การกำหนดค่าปรับในอัตราหรือเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐ คำนึงถึงราคา กำหนดระยะเวลาของการใช้งาน และลักษณะของพัสดุซึ่งอาจมี ผลกระทบต่อการที่คู่สัญญาของ หน่วยงานของรัฐจะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือกระทบ ต่อการจราจร หรือความเสียหายแก่ประโยชน์ สาธารณะ แล้วแต่กรณี ในกรณีการจัดหาสิ่งของที่ประกอบกันเป็นชุด ถ้าขาดส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดไปแล้ว จะไม่สามารถใช้งานได้โดยสมบูรณ์ แม้คู่สัญญาจะส่งมอบสิ่งของภายในกำหนดตามสัญญา แต่ยังขาดส่วนประกอบ บางส่วน ต่อมาได้ส่งมอบส่วนประกอบที่ยังขาดนั้นเกินกำหนดสัญญา ให้ถือว่าไม่ได้ ส่งมอบสิ่งของนั้นเลย ให้ปรับ เต็มราคาของทั้งชุด ในกรณีที่มีการจัดหาสิ่งของคิดราคารวมทั้งค่าติดตั้งหรือทดลองด้วย ถ้าติดตั้งหรือทดลอง เกิน กว่ากำหนดตามสัญญาเป็นจำนวนวันเท่าใด ให้ปรับเป็นรายวันในอัตราที่กำหนดของราคาทั้งหมด ทั้งนี้ ให้กำหนด เรื่องค่าปรับไว้ในเอกสารเชิญชวนให้ชัดเจนด้วย

การคิดค่าปรับตามข้อตกลงซึ่งได้กำหนดไว้ในสัญญานั้น สามารถแยกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) การปรับก่อนบอกเลิกสัญญา เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างตามสัญญาจะทำการปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างที่ส่งมอบสิ่งของหรือส่งมอบงานล่าช้าเกินกำหนดเวลาตามสัญญาโดยยังไม่ได้ทำการบอกเลิกสัญญา เป็นการปรับตั้งแต่เวลาที่ผิดนัดตามสัญญาไปจนกว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างตามสัญญาจะส่งมอบสิ่งของหรือส่งมอบงานให้แล้วเสร็จและถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา

(๒) การปรับจนถึงวันบอกเลิกสัญญา เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างตามสัญญาจะทำการปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างที่ส่งมอบสิ่งของหรือส่งมอบงานล่าช้าเกินกำหนดเวลาตามสัญญาในลักษณะเดียวกันกับกรณีแรก แต่จะต้องให้ทราบด้วยว่าจะทำการปรับจนถึงวันที่มหาวิทยาลัยนั้นบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบของหรือทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา หรือในกรณีหนึ่งกรณีใดที่สัญญาได้กำหนดไว้ตัวอย่างการใช้ถ้อยคำเพื่อกำหนดค่าปรับในสัญญา

๓.๑.๑๓ ส่วนท้ายของสัญญา เมื่อคู่สัญญาได้กำหนดเนื้อหาซึ่งมีสาระสำคัญตามที่ได้ตกลงกันมาแล้ว ในส่วนท้ายของสัญญาก็จะระบุเป็นการปิดท้ายของสัญญาให้ทราบว่า สัญญาที่ได้กระทำกันนั้นได้ทำไว้กี่ฉบับ ซึ่งถ้ามีข้อสัญญา ๒ ฝ่าย คู่สัญญาก็จะยึดถือไว้เป็นหลักฐานฝ่ายละหนึ่งฉบับ ซึ่งมีข้อความถูกต้องตรงกัน พร้อมกันนั้นก็ระบุข้อความเป็นการยืนยันว่า คู่สัญญาได้ทำสัญญาด้วยใจสมัครมิได้ถูกบังคับหลอกลวงและมีเจตนาที่จะผูกพันกันตามกฎหมาย โดยใช้ข้อความที่แสดงว่า คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาดีแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

๓.๑.๑๔ ลายมือชื่อคู่สัญญา แม้ว่าในสัญญาจะระบุชื่อคู่สัญญาไว้ในส่วนแรกของสัญญาแล้วก็ตาม แต่ถ้าคู่สัญญามิได้ลงลายมือชื่อในสัญญาด้วย สัญญานั้นก็จะมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย เพราะตามหลักเหตุผลแล้วเพียงแต่มีข้อความของสัญญาเท่านั้น ผู้หนึ่งผู้ใดยอมเขียนหรือทำขึ้นเองได้ โดยที่ผู้ถูกอ้างว่าเป็นคู่สัญญาอาจไม่มีส่วนรู้เห็นหรือตกลงด้วย ดังนั้น การลงลายมือชื่อในสัญญาจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในสัญญา เพราะเป็นการแสดงให้เห็นว่า คู่สัญญาซึ่งได้ตกลงทำสัญญากันแล้วนั้น เป็นการแสดงเจตนาที่จะผูกพันกันดังนี้

(๑) ตกลงยอมรับที่จะผูกพันบรรดาเงื่อนไขของข้อสัญญาต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในสัญญานั้น และ

(๒) ตกลงให้สัญญามีผลเกิดขึ้น (ไม่ว่าจะให้เกิดขึ้นทันที หรือให้เกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งหลังจากที่มีการลงนามในสัญญานั้น)

ดังนั้น ความตกลงใด ๆ แม้จะมีสาระสำคัญและรูปแบบของสัญญาก็ตาม แต่ถ้าปราศจากลายมือชื่อของคู่สัญญาซึ่งจะต้องรับผิดชอบตามสัญญาแล้ว สัญญานั้นย่อมไม่สมบูรณ์และไม่มีผลผูกพันกันตามกฎหมาย ส่วนกรณีที่คู่สัญญาเป็นนิติบุคคล กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลจะเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนนิติบุคคล ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามวิธีการแสดงเจตนาของนิติบุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือบริษัทสนธิของบริษัท หรือระบุไว้ในหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งโดยทั่วไปจะต้องมีลายมือชื่อของบุคคลเหล่านี้และจะต้องมีการประทับตราของบริษัทหรือห้างหุ้น ส่วนซึ่งเป็นนิติบุคคลประกอบด้วย จึงจะมีผลผูกพันตามกฎหมาย โดยถือว่าคู่สัญญาซึ่งเป็นนิติบุคคลได้ลงลายมือชื่อแล้ว ในการลงลายมือชื่อหรือการเซ็นสัญญานั้น มีข้อความทราบเพิ่มเติมว่า ผู้เป็นคู่สัญญาควรใช้ลายเซ็นแบบที่เคยเซ็นมาก่อน เพื่อป้องกันปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับลายเซ็น ทั้งนี้ การลงลายมือชื่อหรือการเซ็นสัญญาควรมีพยานรู้เห็นด้วย และถ้าเป็นไปได้ควรใช้พยานที่เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือมีหน้าที่การงานน่าเชื่อถือ

๓.๑.๑๕ พยานในการทำสัญญา แม้กฎหมายจะมีได้บังคับให้การทำสัญญาโดยทั่วไปจะต้องมีพยานในการทำสัญญานั้นก็ตามแต่การมีพยานรับรู้และรับรองการทำสัญญา ก็จะทำให้สัญญามีความน่าเชื่อถือและคู่สัญญาจะมีความระมัดระวังในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะมีพยานซึ่งเป็นบุคคลอื่นร่วมรับรู้ในการทำสัญญาด้วย นอกจากนี้ในกรณีที่มีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญา คู่สัญญาแต่ละฝ่ายก็อาจให้พยานมายืนยันความถูกต้องได้ซึ่งเป็นการป้องกันการบิดพลิ้วหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาและหากมีคดีเกี่ยวกับสัญญาต้องขึ้นสู่ศาล คู่สัญญาก็อาจเบิกพยานในการทำสัญญามาให้การยืนยันข้อเท็จจริงและความถูกต้องในสัญญานั้นได้ สำหรับจำนวนพยานนั้นในทางปฏิบัติมักนิยมให้มีพยานในสัญญาเพียง ๒ คน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายวิทยา ศรีนรคุตร
ประวัติการศึกษา	
ประวัติการทำงาน	
สถานที่ทำงาน	งานการเจ้าหน้าที่และนิติการ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชื่อ - สกุล	นางสาวนฤชล เชื้อนัยัง
ประวัติการศึกษา	ปี ๒๕๕๘ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี ๒๕๖๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์ดีเด่น หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) สาขากฎหมายภาษี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี ๒๕๖๒ เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ ๗๒
ประวัติการทำงาน	ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ทนายความ
สถานที่ทำงาน	งานการเจ้าหน้าที่และนิติการ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร